

МОНИТОРИНГОВ ДОКЛАД

ЗА 2025 Г.

**ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ
ЗА РАВЕНСТВО, ПРИОБЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ
(2021-2030)**

НА ОБЛАСТ ПЛЕВЕН

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

(Обобщена и аналитично представена информация въз основа на общинските доклади)

1. Изпълнението на мерките, заложи в Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021–2030 г.), на територията на област Плевен, се реализира чрез плановете за действие за интеграция на ромите в общините, разработени в съответствие със Стратегията на област Плевен за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021–2030 г.

В Плановите за интегрирано развитие на общините (2021–2027 г.), образованието се разглежда като ключов инструмент за преодоляване на образователните неравенства, ограничаване на ранното отпадане от училище и осигуряване на пълноценно участие на ромите в обществения и икономически живот. Акцентът е поставен както върху осигуряване на приобщаваща образователна среда за децата от ромската общност, така и върху преодоляване на процесите на обособяване (сегрегация и вторична сегрегация) чрез образователни мерки за десегрегация в детските градини и училищата.

През отчетната 2025 година, на база обобщената информация от общинските доклади, се анализира, че основните трудности при изпълнението на интеграционния план, произтичат от липса на мотивация и активност у голяма част от ромското население за участие в предоставените мерки и инициативи. Социокултурният профил на ромите се характеризира с ниска здравна, правна, трудова и социална култура, както и с ниска или липсваща степен на образование, което изисква допълнителни ресурси и време за ефективна интеграция.

Въпреки подобрените условия и качеството на образованието в детските градини и училищата, липсата на подкрепяща семейна среда затруднява комуникацията с образователните институции и намалява мотивацията на децата за обучение. Липсата на интерес към продължаване на образованието и придобиване на квалификация затруднява активното участие на ромските младежи на трудовия пазар. Високата безработица и ограничените доходи водят до значителен брой здравно неосигурени лица и неблагоприятен здравен статус.

Социалното и икономическо положение на ромската общност се характеризира с дълготрайна безработица, ниска квалификация, зависимост от социално подпомагане и ограничен достъп до здравни услуги. Липсата на активност на трудовия пазар налага прилагането на програми за квалификация, преквалификация и стимули за самостоятелна заетост, както и партньорства с местния бизнес и социално предприемачество.

В областта на културата е осигурен равен достъп на ромската общност до обществените културни институции и инициативи, с цел укрепване на културната идентичност, преодоляване на различията и насърчаване на толерантност и позитивизъм.

- В изпълнение на мерките, заложи в Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021–2030 г.), както и в изпълнение на задълженията на Областния управител на област Плевен за периодични заседания на Областния съвет, актуализация на състава му, както и по повод постъпили предложения за обсъждане, съгласно разпоредбата на чл. 10, ал. 3 от Правилника за устройството и дейността на ОССЕЙВ, през 2025 се проведе редовно заседание на Областния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционни въпроси в обл. Плевен.

На проведеното заседание се положи специален акцент върху ромската общност, като ключова част от социалната структура на общините. Бяха обсъдени предизвикателствата в достъпа до образование, здравеопазване, заетост и социално включване, както и мерки за преодоляване на социалната изолация, ограниченото доверие към институциите и затвореността на общността.

Приоритет „Образование“ се фокусира върху осигуряване на приобщаваща образователна среда, редовно посещаване на училище, подобряване на резултатите, включване и задържане на децата и учениците от уязвими групи, както и върху съхраняване на културната идентичност. Подчертаха се мерките, които включват: програми за огромяване, дуално обучение, реинтеграция на преждевременно напуснали системата и ранно професионално ориентиране.

Приоритет „Здравеопазване“ акцентира върху ниската здравна култура и ограничен достъп до профилактика в ромската общност. Изложени бяха основните цели за подобряване на здравния статус, осигуряване на равен достъп до здравни услуги, повишаване на здравната култура, превенция и ранна диагностика, както и ефективно взаимодействие между здравните институции и местната власт. Особено внимание се обърна на здравното обучение и информираност, чрез кампании и участие на здравни медиатори, с цел повишаване на обхвата на профилактични и имунизационни дейности.

В тази връзка през отчетната 2025 г., като пример за добра практика, експертите по етнически и интеграционни въпроси в обл. Плевен, отчетоха прогресираща активност на общините при разширяване броя на специалистите и медиаторите, ангажирани с интеграционните процеси. На проведеното заседание, тези от общините, в които все още липсват такива, целево бяха насочени към развиване на концепцията, посредством участие в националните механизми за финансиране, към Националната мрежа на здравните медиатори, като пример за ефективна практика с цел подобряване на здравното и социалното включване на ромската общност.

На проведеното заседание бяха разгърнати актуални въпроси по приоритети. Бяха дадени препоръки и приети предложения. Подчерта се полагането на усилия към създаване на устойчива схема за сътрудничество между местните институции, представители на малцинствената общност и неправителствените организации, където сътрудничеството и поддържането на постоянен диалог са предпоставки за реализиране на стратегии за интеграция и гаранция, за икономически просперитет. Решаването на проблемите от конкретен или общ характер

на малцинствените общности (в това число ромската), с помощта на нейни представители, чрез активни действия за реализиране на съвместни програми, проекти, информирани и превенция са залог за бъдещо развитие.

3. Във взаимодействие с гражданското общество и партньорства с НПО, на територията на общините са сформирани следните неправителствени организации:

- **Община Плевен:** На територията на общ. Плевен има четири НПО, които работят в сферата на интеграцията на ромите и това са: Дружество „Знание”, „Развитие на личността и човешките общности”, ПОФ „Читалища” и сдружение „Ромски културно-информационен консултантски център”
- **Община Левски:** НПО, които работят в сферата на приобщаване и участие на ромите са: НЧ „Георги Парцалев 1901” – гр. Левски, НЧ „Васил Левски” – гр. Левски.
- **Община Гулянци:** Община Гулянци работи съвместно със сдружение „Виа Хуманика” гр. Плевен и Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе” гр. Велико Търново; Съвместната дейност се изразява в партньорството по проекти и реализирането на съвместни инициативи.
- По оперативните програми „Развитие на човешките ресурси” и „Наука и образование за интелигентен растеж” бяха реализирани редица проекти, много от тях в партньорство. Дейностите по тези проекти създадоха траен модел за сътрудничество на местно ниво партньорство по проекти и реализиране на съвместни инициативи по оперативните програми „Развитие на човешките ресурси” и „Наука и образование за интелигентен растеж”
- **Община Червен Бряг:** Някои от училищата и детските градини работят в партньорство с Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе” гр. Велико Търново, сдружение „У.Т.Р.Е. – Уважение. Толерантност. Разбирателство. Единство.”, При необходимост общ. Червен бряг осъществява сътрудничество с европейска програма РОМАКТ, която подпомага местните власти в работата им с етническите малцинства.
- **Община Долна Митрополия:** През 2024 г. стартират дейностите по Проект BG05SFPR001-1.003-0001 „Силен старт“, финансиран по Програма „Образование“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структури и инвестиционни фондове.
- **Община Долни Дъбник, Община Кнежа, Община Искър и Община Пордим:** читалищата осъществяват разнообразна дейност в различните сфери на изкуството, науката, културата, соц. Услуги и подпомагат оформянето на културно-просветния облик на общините. В културния живот активно участват и ромските деца с литературно-музикални програми и концерти по повод различни празници, чествания на годишнини.

4. Във всички общини на обл. Плевен, местната ромска общност е ангажирана с изпълнението на плана за интеграция - подготовката и провеждането на различни събития и мероприятия; срещи в различни обществени сфери, свързани с интеграционната политика на общините; реализиране на проектни дейности за работа и приобщаване.

Този процес се реализира чрез активната работа-община, училища, детски градини, НЧ, ЦОП и други институции, осъществяващи дейност в това направление.

През изминалата година се наблюдават добри резултати от работата на медиаторите и от реализираните проектни дейности за работа и приобщаване.

Общините с най-голям процент ученици и деца от малцинствени групи се реализират допълнителни дейности по интеграция и приобщаване. Националната програма „Подкрепа на образователните медиатори и социални работници“ дава възможност в училищата да продължат да работят медиатори. Всеки ден тези обучени хора са на терен, сред общността и в институциите и изпълняват отговорната задача да мотивират родителите и децата да посещават училище.

Именно работата на образователните медиатори има огромен принос за обхващане 100% от ромските деца в образователната система. Наблюдава се постепенна промяна в ценностната система на общността – образованието, намирането на по-перспективна работа, повишаване качеството на живот излизат на преден план, което ускорява и подпомага процеса на интеграция.

Екипите по Механизма за съвместна работа на институциите за обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, също отчитат добра работа и незаписаните/отпадналите от образователната система през 2025 година са сведени до минимум, предимно поради заминаване за чужбина.

Благодарение на системните усилия и ангажираност и на здравите медиатори в общините, се наблюдава: 100% имунизирани на ромските деца; повишена здравна култура на общността и по-голямо доверие в институциите; активна работа с младите майки и бременните жени. Акцент в годишния план на здравния медиатор е и работата с подрастващите, по превенция на ранните бракове, повишаване на здравната култура и статус на семействата, насърчаване здравословния начин на живот.

5. Въпреки постигнатото в последните години по отношение интеграцията на ромите, сме далеч от желаните резултати.

Трудности и предизвикателствата: Населението, което принадлежи към ромската етническа общност се характеризира, като социално слабо, дълготрайно безработни и подлежащо на социално подпомагане.

Основните трудности при изпълнението на плана за интеграция се състоят в липсата на желание и мотивация у голяма част от ромското население за активно включване в прилаганите мерки и дейности. Много от тях са с ниска здравна, правна, трудова и социална култура, с ниска или никаква степен на образование, което усложнява процеса на приобщаване.

Остава висок процентът на неграмотност сред ромската общност, което води до по-трудна комуникация с конкретните представители, респективно слаба заинтересованост от страна на родителите, липса на мотивация на ромските деца за позитивни нагласи към училището

Макар и не толкова многобройни, но има случаи на отпадане от училище, на деца от уязвими групи, след завършване на начална училищна степен или след завършване на основно образование;

Незадоволителната степен на жизнено равнище и дълбочината на бедността сред ромите и гражданите в уязвимо социално положение се отчита като основен фактор за лош здравен статус и за ограничен достъп до здравно обслужване.

Част от ромското население е неосигурено или с прекъснати здравноосигурителни права. Безработицата и липсата на постоянни средства води до голям брой здравно неосигурени лица и увеличаване на смъртните случаи. Особено характерно за малцинствените общности е ранното майчинство. В повечето от случаите децата не се припознават от биологичните си бащи.

Липсва мотивация за продължаване на образованието, придобиване на специалност и квалификация, която да даде възможност на младежите от уязвимите групи да имат активно поведение на трудовия пазар. Преобладаващата част от общността е безработна, с ниско ниво на образование, няма мотивация и желание за повишаването му. Това в известна степен възпрепятства достъпа до личен лекар и оказва пряко влияние върху развитието на детето.

Посочените фактори са основна причина за социалната капсулираност и практическото социално изключение от обществения и социалния живот на ромското население. Тези предпоставки, определено допълнително усложняват интеграционния процес и отнемат значително повече време, енергия и ресурс.

Мерки: Реализирането на общинската политика за интегриране на малцинствени групи е непрекъснат процес, инструмент за хармонизиране на местните инициативи с държавните изисквания, възможностите на местната власт и потребностите на жителите на общината, с цел подобряване благосъстоянието на уязвимите групи.

Планът за интеграция на ромите е свързан с Плана за интегрирано развитие на общините. Стратегическите документи поставят общи цели. Спазват се в тях заложените мерки в сферата на икономиката, здравеопазването, социалните дейности, образованието. Общините са в непрекъснат ангажимент в провеждането на активна и справедлива социална политика, насочена към социално включване и подкрепа на групите в неравностойно положение.

За постигане на дългосрочни цели и осигуряване на ефективно равенство и намаляване на различията между ромите и останалата част на населението, се залагат три хоризонтални цели в областта на равенството, приобщаването и участието. За тяхното постигане допринасят взаимно подсилващи се цели – равенство, приобщаване и участие:

- ✓ Ефективно равенство: Борба за предотвратяване на прояви на антиромски нагласи и дискриминация срещу ромите като цяло;
- ✓ Социално-икономическо приобщаване: Намаляване на бедността и социалната изключване и премахване на социално-икономическите различия между ромите и останалата част от българското общество;
- ✓ Значително участие: Насърчаване на участието чрез овластяване, сътрудничество и доверие.

6. Стратегическото планиране на местно ниво е свързано с Общинския план за интеграция на ромите в общините в съответствие с Националния план за действие 2024–2027.

Стратегията прилага общ и целенасочен интегриран подход към гражданите в уязвимо положение от ромски произход и не изключва оказването на подкрепа и за лица в неравностойно положение от други етнически групи. В нея се съдържа визия, цели и приоритети за утвърждаване на интегриран подход при провеждане на политиките за приобщаване и участие на ромите; допринася за постигане на съответствие и взаимно допълване между секторните политики и стратегии, които спомагат за насърчаване равнопоставеността, приобщаването и участието.

За постигане на дългосрочната цел за осигуряване на ефективно равенство и намаляване на различията между ромите и останалата част на населението, в Стратегията са заложили три хоризонтални цели в областта на равенството, приобщаването и участието и четири секторни цели в областта на образованието, здравеопазването, жилищните условия и заетостта.

Основен принцип при разработването на Стратегията е партньорството и широките консултации с всички заинтересовани страни. Тяхното участие във всеки етап от процеса на подготовка на документа е в стремеж за отразяване на реалните нужди и значими проблеми на общността, имащи пряко отношение към социално-икономическото развитие на страната, както и обхващане на всички възможни решения.

ПРИОРИТЕТ 1: ОБРАЗОВАНИЕ**Общ. Пордим - ОБРАЗОВАНИЕ**

Образователната политика на Община Пордим е насочена към осигуряване на равен достъп за развитие на всички деца и ученици, без оглед на етническа, расова или религиозна принадлежност. Детските градини и училищата разработват проекти, насочени към създаване на благоприятна среда за практическо прилагане на интеркултурно образование и възпитание в процеса на интеграция на деца и ученици от ромски произход, както и за повишаване качеството на образование и отпадането от образователната система.

На територията на община Пордим има 2 учебни заведения, в които се дава възможност на всички ученици да упражняват правото си на образование. В населените места, където не функционират училища, на подлежащите ученици на задължително обучение до 16-годишна възраст се осигурява безплатен транспорт за извозването им до средищното училище.

С цел осигуряване на равен достъп до качествено образование на учениците от ромски произход в училищата се провеждат различни инициативи:

- осигуряване на безплатни учебници и учебни помагала на тези ученици
- подсигуряване на материали по учебните предмети, които улесняват учебния процес
- включват се в проекти на МОН
- учениците се включват в разнообразни извънкласни дейности
- участват в танцов и театрален клуб
- осигуряване на еднократни помощи на нуждаещите се ученици
- участие на уч. в ученически олимпиади и спортни състезания на регионално и областно ниво
- допълнителна работа с изоставащи ученици
- организиране на родителски срещи за повишаване на осведомеността на ромските родители относно ползите от образование при децата им.

В двете училища на територията на община Пордим работят медиатори. Те са назначени по проектите „Уязвими групи“ и „Успех за теб“.

В учебните заведения е изградена положителна училищна среда, позитивни и конструктивни взаимоотношения и комуникация между ученици, учители и родители.

Общ. Гулянци – ОБРАЗОВАНИЕ

Социалната и демографска обстановка в общината през последните година се характеризира с особености, типични за повечето общини в следствие на отражението на икономическата криза. Те следват основните процеси в икономическото развитие: рязко намаляване на жизнения стандарт на населението, разширяване на бедността, повишаване на безработицата, в резултат на което хората търсят препитание в големите градове и чужбина. Посочените процеси пряко рефлектират върху сектора на образованието – броя на децата намалява – респективно и финансирането.

Въпреки трудностите училищата и детските градини на територията на общината се осъществява качествен учебно-възпитателен процес. Навсякъде са осигурени подходящи условия, отговарящи на всички критерии, разпоредби и изисквания. Материално-техническата база се поддържа в добро състояние от общината и ръководствата на институциите, за пътуващите ученици и кадри е осигурен специализиран и безплатен транспорт.

Общините с най-голям процент ученици и деца от малцинствени групи се реализират допълнителни дейности по интеграция и приобщаване. Националната програма „Подкрепа на образователните медиатори и социални работници“ даде възможност в училището да продължат да работят медиатори. Всеки ден тези обучени хора са на терен, сред общността и в институциите и изпълняват отговорната задача да мотивират родителите и децата да посещават училище.

Екипите по Механизма за съвместна работа на институциите за обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, също отчитат добра работа и незаписаните/отпадналите от образователната система през 2025 година са сведени до минимум, предимно поради заминаване за чужбина.

През годината училищата и детските градини участваха в редица национални и европейски програми и проекти: „Училищен плод“ и „Училищно мляко“, „Спорт по ПМС 46“, „Информационни и комуникационни технологии в училище“, „Осигуряване на съвременна образователна среда“, „Иновативно училище“, „Успех за теб“, „Силен старт“, „Заедно в изкуствата и спорта“ и др..

В СУ „Асен Златаров“ с. Гиген и ОУ „Хр. Ботев“ с. Милковица бяха изградени площадки и закупено оборудване по БДП, с финансиране по Национална програма на МОН. В ОУ „Хр. Ботев“ с. Милковица и ОУ „Хр. Ботев“ с. Брест бяха създадени зали за занимания по интереси.

СУ „Христо Смирненски“ гр. Гулянци работи през 2025 г. по НП „Заедно за всяко дете“. Програмата дава възможност да се организират дейности, в които се ангажират всички заинтересовани страни за привличането на родителите на децата и учениците в предучилищна и училищна възраст, които не са обхванати в образователната система или за който има риск да отпаднат.

През 2025 г. петте детски градини осъществяват дейности по проекта на МОН "Силен старт". На фокус е достъпът и трайното приобщаване на деца в предучилищното образование, за да се намали броят на отпадналите от образователната система.

През 2025 г. СУ „Христо Смирненски“, гр. Гулянци започна дейности по Проект „Интеркултурни беседи в града на трендафилите“ с договор № BG05SFPR001-1.004-0023 по Програма „Образование“ 2021-2027, съфинансирана от Европейския съюз. Партньори по проекта са ДГ „Незабравка“ гр. Гулянци; Фондация „Ви арт“ и Фондация за регионално развитие „Рома-Пловдив“. Периода на изпълнение е 27.2.2025 г. – 27.2.2027 г. Целта на проекта е да се подобри интеркултурната комуникация за учене в мултикултурна образователна среда в две образователни институции на територията на община Гулянци с различна концентрация на уязвими групи.

Проект „Трансгранично сътрудничество за осигуряване на привлекателна образователна среда“ (СВСЕАЕЕ – ROBG00326). Проектът има за цел да стимулира развитието на съществуващите образователни дейности в

целевия регион чрез подобряване на качеството и прилагане на иновативни подходи чрез въвеждане на дистанционно и онлайн обучение в регион с негативни социално-икономически показатели и наличие на малцинствени групи и младежи в неравностойно положение в област Плевен и Долж в Румъния.

Таблица за изпълнени проекти

Мярка/процедура Наименование на проект	Вид на участие – бенефициент, партньор, асоцииран партньор	Бюджет на проекта – информация по общи (насочени към всички) и цели (насочени към целевата група) мерки	Индикатор Пример: Брой..... включени в ...	Индикатор ..... да се посочи и друг, заложен в проекта, действието	Постигнат резултат
Проект № BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“	СУ „Хр. Смирненски гр. Гулянци ОУ „Хр. Ботев“ с. Брест ОУ „Хр. Ботев“ с. Милковица	.			Разгръщане на потенциала за личностно разв. на уч. за трайното им приобщаване в училищното образование и подобряване на образ. им резултати.
Проект BG05SFPR001-1.003-0001 „Силен старт“	МОН ДГ „Незабравка” гр. Гулянци ДГ „Щастливо детство” с. Брест ДГ „Детска радост” с. Милковица ДГ „Първи юни” с. Гиген ДГ „Здравец” с. Пняково		40 обхванати в проектните дейности деца	Доп.обуч.по бълг. език;Подп.ранното обхв. и образ.приобщаване на деца от уязвими групи в предуч.образование; Подкрепа на достъпа им до кач.образ;Соц.им приемане и сближаване; Работа с родителите	Постигнато приобщаване на децата към средата и останалите деца; добиване на навици за учене, комуникация, социализация.
„Топъл обяд“	БЧК СУ „Хр. Смирненски“ гр. Гулянци	Финансиране от партньорска мрежа за благотворителност на БЧК.	80 деца от социално слаби семейства/в неравностойно положение получават топла храна всеки обед в най-трудните месеци на годината (70 дни)		Подобр.кач. на хранене и психо-соц.климат на децата през зимните месеци чрез осиг. пълноценен обяд на най-нуждаещите се деца и облекч. бюджета на соц.-слаби сем. Цели се още увел. на посещаемостта на уч. занятия и сниж.на заболяемостта и оказване на психо-соц. подкрепа.
Проект „Мерки в подкрепа на децата в община Гулянци“, Договор № BG05SFPR002-2.003-0032-C01 ПРЧР	Община Гулянци	Период на реализиране 02.2024 г. – 02.2025 г. Стойност – 391 000 лв.	104 деца, обхванати в дейностите	Дейностите са осъществени от: 4 социални работници, 1 психолог, 1 логопед, 2 медиатори, 1 мед. работник	Предоставени са комплекси от превантивни и подкрепящи усл. в общността за деца и младежи до зав. на средно образ., чрез инф. и консулт.подкрепа за придоб. на социални и трудови умения, подг. за пазара на труда и др.
Проект „Интеркултурни беседи в града на грендафилите“ с договор № BG05SFPR001-1.004-0023 по Програма „Образование“ 2021-2027, съфинансирана от Европ. съюз.	СУ „Хр. Смирненски гр. Гулянци С партньорството на ДГ „Незабравка” гр. Гулянци	Периода на изпълнение 27.2.2025 г. – 27.2.2027 г.		Работа с деца и ученици за осъществяване на интеркултурно образованиеОбучения на педагогическите специалистиПодкрепа за интензивна работа за изграждане на общност от активни родители	Да се подобри интеркултурната комуникация за учене в мултикултурна образователна среда в две образователни институции на територията на община Гулянци с различна концентрация на уязвими групи.
Проект „Трансгранично сътр. за осиг. на привлекателна образ. среда“ (СВСЕАЕЕ – ROBG00326).	Водещ партньор – СУ „Христо Смирненски“, гр. Гулянци, Партньор 2 – НАЦИОНАЛЕН КОЛЕЖ „Братя Бузещ“ и Партньор 3 – ОКРЪЖНА БИБЛИОТЕКА	Начална дата: 12.09.2025 година Крайна дата: 11.03.2027 година		Съвместни действия при разработването на уч.материали и уч. прогр., обуч., подходящо оборудване и дигит.инстр. пространства за обуч. на открито, за да се създ.усл.за приобщ. и	Да се създаде модерна и привлекателна образователна среда в двете партньорски училища от България и Румъния

	„Александру и Аристия Аман“			справедливо качествено образ.	
--	-----------------------------	--	--	----------------------------------	--

Общ. Белене-ОБРАЗОВАНИЕ

Въпреки трудностите училищата и детските градини на територията на общината осъществяват качествен учебно-възпитателен процес. Навсякъде са осигурени подходящи условия, а материално-техническата база се поддържа в добро състояние от общината и ръководствата на институциите, за пътуващите ученици е осигурен специализиран и безплатен транспорт.

На територията на общината функционират училища и детски градини, които осигуряват условия за обучение, възпитание, социализация и развитие на деца и ученици. Учебно-възпитателният процес протича нормално, при спазване на изискванията за качество, достъпност и безопасност. Образователната политика на Община Белене е насочена към осигуряване благоприятна образователна среда и равен достъп до образование за всички деца и ученици, без оглед на етническа, расова или религиозна принадлежност.

С цел осигуряване на равен достъп и качествено образование, детските градини и училищата провеждат различни инициативи и участват в редица проекти:

- В детските градини е реализиран проект „Силен старт“ по Програма „Образование“ 2021-2027 г. На фокус е достъпът и трайното приобщаване на деца в предучилищното образование, за да се намали броят на отпаднали от образователната система. За децата е предоставена подкрепа за личностно развитие и равен достъп до качествено предучилищно образование.
- За развитието на спорта в детските заведения по ПМС №46/19.03.2020 г. са закупени спортни уреди, пособия и екипи. Проведени са допълнителни организирани занимания по физическо възпитание и спорт, извън задължителната учебна програма, организирани са различни спортни мероприятия, като спортни състезания и спортни празници.
- В Детска градина „Мечта“ по Проект „Безопасност на движението по пътищата“, модул 2 „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“ е разчертана и боядисана външна площадка с размер 11 м. x 6 м.
- През изминалата година в детската градина са осъществени дейности за превенция на агресията и дейности за мотивация за преодоляване на проблемното поведение по НП „Без агресия за сигурна образователна среда“.
- Училищата от община Белене успяват да закупят оборудване и да обзаведат кабинети по природни науки и компютри по Инвестиция BG-RRP-1.015-1215 „Изграждане на училищна STEM среда и високотехнологично оборудване и свързани класни стаи /ВОСКС/ по Механизма за възстановяване и устойчивост, стълб „Иновативна България“. Проектът на ОУ „Васил Левски“ е на стойност 178 167. 00 лв.(обзаведени са два кабинета – по компютри и природни науки). СУ „Димчо Дебелянов“ печели проект за ремонт и обзавеждане на три STEM кабинета. По-голямата част от оборудването е пристигнало и кабинета по „Природни науки“ се използва. Получените средства в СУ- то са на стойност 183 084 лв., като през 2026 г. ще се достави и останалото оборудване.
- ОУ „Васил Левски“ и СУ „Димчо Дебелянов“ изпълняват и дейности по Проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“, финансиран от Програма „Образование“ 2021-2027“. Целите на проекта са свързани с приобщаване на застрашените от отпадане от образователната система ученици и подпомагане на процеса на възприемане на учебния материал от ученици със специални образователни потребности.
- Работата на СУ „Димчо Дебелянов“ по проекти „Еразъм +“ продължава и през 2025 г. Осъществени са работни срещи с участието на ученици и учители в Хърватия, Гърция и Чехия. Извършена е обмяна на опит и добри практики в сферата на образованието по Договор № 2021-1-FR01-KA220-SCH-000024582, Договор №2024 – 1-BG01-KA121-SCH“ и Договор № 2025-1-BG01-KA121-SCH-000319568“.
- СУ „Димчо Дебелянов“ работи и по следните национални програми:
НП „Заедно в изкуствата и в спорта“ – стойността на програмата е 10 000 лв. Целта на програмата е вниманието на учениците да бъде насочено в спортни мероприятия. В програмата участват две групи по волейбол. Целите са изпълнявани чрез занимания по график и участия в спортни състезания.
НП „България - образователни маршрути“ – училището получи финансиране на стойност 22 000 лв. Целите бяха постигнати, чрез пътуване на 40 ученици и 4-ма ръководители до Югозападна България.
НП „Без свободен час – Модул I“ – основна цел на програмата е осигуряване на нормален и непрекъснат учебен процес, без пропуски в учебните часове при отсъствие на педагогически специалисти. Средствата по програмата за 2025 г. са на стойност 4 219 лв.

За предотвратяване отпадането на деца и ученици от образователната система, в общината работят 3 (три) екипа по Механизма за съвместна работа на институциите за обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Няма необхванати в образователната система деца.

Общ. Плевен- ОБРАЗОВАНИЕ

На територията на област Плевен за учебната 2024/2025 функционират общо 103 училища според официалните данни на Националния статистически институт (НСИ). Записаните ученици в областта възлиза на 23 341 лица. Наблюдава се лек спад от около 1% в общия брой на учениците в област Плевен. Това е пряко следствие от демографските процеси и миграцията на населението в региона.

Община Плевен полага усилия за максимален обхват на децата от ромски произход в системата на предучилищното и училищно образование. На територията на общината са създадени 29 екипа за обхват по Механизма за съвместна работа на институциите за обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна училищна възраст.

През ноември 2024 г. с Решение № 444 от 28 ноември 2024 година на Общински съвет-Плевен се прие Актуализиране на Стратегия за развитие на образованието в Община Плевен 2021 – 2027 г.

Основните цели, задачи и дейности в областта на образованието, които си беше поставила Община Плевен и през 2025 г. във взаимодействие с отговорните институции и неправителствените организации, са свързани с повишаване обхвата и задържане на ромските деца в образователната система и гарантиране правото

на равен достъп до качествено образование, включително чрез интеграция на ромски деца и ученици в етнически смесени детски градини и училища.

Община Плевен използва всички възможности за програмно финансиране на проектен принцип - по национални програми и европейско финансиране, с цел приобщаване на ромския етнос и подобряване условията им на живот.

Училищните екипи за реализиране на дейностите по мярката са изготвили анализ на причините за допуснатите отсъствия и са идентифицирали нуждите на учениците. За всеки ученик са изготвени индивидуални анкетни карти, в които са отразявани дейностите с всеки конкретен ученик, проследявани са и отсъствията. Разработена е система за контрол на редовното и точно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация. За постигане на целите свързани с прилагане на разнообразни форми и програми за работа с младежи и възрастни от ромски произход, отпаднали от училище, с цел тяхната реинтеграция по данни на РУО на МОН е подобрена координацията между обучаващите институции и Бюрото по труда в подкрепа на професионалното консултиране и насочване на ученици.

Преждевременното напускане на училище е особено характерно за деца и ученици от социално слаби семейства и деца от семейства на мигранти, които са поставени в социална изолация. Безработицата и бедността принуждават учениците да напуснат преждеременно училище и да излязат на пазара на труда, за да подпомагат семейния бюджет. Ниските доходи не позволяват на много семейства да покрият разходите за образование на своите деца (за учебници, тетрадки, дрехи, храна, транспорт и др.) и са определящи за непостъпването на децата в първи клас и/или отпадането им от училище. Голямо значение има включването на родителите на ромските деца.

*Съобразно големия обем от информация, подробни данни с изпълнени Проекти, дейности по ПМС, Национални програми, Процедура по договори, Мерки в образователната инфраструктура, Организиране и провеждане на извънкласни дейности и др. на общ. Плевен са достъпни в Доклад на общ. Плевен за 2025г. в системата за Мониторинг .

Общ. Долни Дъбник-ОБРАЗОВАНИЕ

Основните дейности в областта на училищното образование, предучилищното възпитание и подготовка през 2025 г. са насочени към усъвършенстване на условията за равен достъп до образование, подобряване качеството на обучение и възпитание на децата и учениците, повишаване нивото на ефективност на взаимодействието с институциите, ангажирани с грижата за децата, подобряване на информационното осигуряване и квалификацията на работещите в системата на образованието.

За протичане на ефективен образователен процес на всички училища и детски градини е осигурена необходимата техника и софтуер за достъп до електронна среда на педагогическите специалисти, всички деца и ученици.

В ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ с. Петърница, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ с. Горни Дъбник и ОУ „Христо Ботев“ с. Садовец са изградени STEM кабинети по проект „Училищна STEM среда“.

Образователните институции в Община Долни Дъбник през 2025 година са реализирали следните проекти:

- Проект „Успех за теб“
- Проект "STEMWave: „Училищна STEM среда“;
- „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“;
- НП "Съвременна образователна среда";
- НП "Иновативно училище";
- НП "Без свободен час";
- НП „Силен старт“, финансиран от Програма „Образование“;
- НП“ Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“;
- НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, Модул 2 за изграждане на „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“;
- Създаване на стая за занимания по интереси;
- Проект „ Заедно сме по-добри“ към Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Проект „ Можем повече“ към Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- НП „Заедно в изкуствата и спорта –групи по Модул 1,„Изкуства“ и групи по Модул 2 „Спорт“;
- НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, Модул 1 „Съвременна среда за качествено обучение по хуманитарни науки, по география и икономика, по технологии и предприемачество и за целодневна организация на учебния ден“;
- НП „България – образователни маршрути“, Модул 3. „Културните, държавните и научните институции като образователна среда“;
- НП „Иновации в действие“;
- „Занимание по интереси“ – танцови групи;
- Проект за предоставяне на средства за физическа активност, физическо възпитание, спорт и спортно – туристическа дейност за 2025г.;
- Схема „Училищен плод“ и „Училищно мляко“;
- Проект „Модернизиране на професионалното образование и обучение“;
- НП „Заедно за всяко дете“;
- НП „Програма за изграждане и основен ремонт на спортни площадки и физкултурни салони в държавните и общински училища“.

Продължава дейността на осемте екипа на територията на община Долни Дъбник по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система.

Наблюдава се тенденция към намаляване броя на учениците, постъпващи в първи клас главно поради намаляване на раждаемостта.

Общ. Искър-ОБРАЗОВАНИЕ

В училищата и детските заведения на общината се създават обновяват всяка година Правилници, Програми, Механизми и др., по които се организира образователната дейност, като:

Правилник за дейността на училището; Програма за превенция на ранното напускане на училище;
Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи; Училищна програма за повишаване качеството на образованието; Училищна програма за занимания по интереси; Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
Училищна програма за целодневна организация на учебния ден и др.

На основание чл. 283, ал. 2 от Закона за предучилищно и училищно образование се осигурява безплатен транспорт на всички деца и ученици до най-близкото населено място. Превозът е организиран изцяло с предоставени автобуси от МОН и по общинската транспортна схема. Учебните заведения в Община Искър са кадрово осигурени с правоспособни учители по всички предмети.

Идентифицирането на пропуските и затрудненията в обучението е обхванало учениците от I до X клас.

От проведеното допълнително обучение учениците са постигнали частично очакваните резултати. В резултат на това е създаден интерес към изучаваните учебни предмети. Учениците са мотивирани да посещават училище.

За обхващане и задържане на всички деца и ученици в образователната система, училищата прилагат следните подходи: Целодневна организация на учебния ден; Осигуряване на безплатни закуски и обяд;

Включване в извънкласни дейности по различните програми и проекти и др.

Използваният модел в образователната система - „Парите следват ученика” е неефективен и изкривява реалната картина по качествен и количествен показател. Грешна е практиката за липсата на повтаряне на клас в началните училища. Преминването безпрепятствено на неграмотни деца (*предимно от малцинствените групи*) от 1-ви до 4-ти клас е изключително тревожно.

Във връзка с обхващането на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст, както и с преодоляване на причините за преждевременното напускане на образователната система, Министерството на образованието и науката продължава мерки по прието постановление на Министерския съвет №100/08.06.2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. На територията на общината работи екип за обхват с включени участници от различни институции – представители на РУО-Плевен, директорите на училищата в община Искър, дирекция „Социално подпомагане“ гр. Кнежа, Областна дирекция Плевен и Районно полицейско управление на Министерството на вътрешните работи Долни Дъбник и други в зависимост от конкретния случай.

С изменение и допълнение на Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование от 01.01.2018 г. се предоставят допълнителни средства от държавния бюджет за работа с деца и ученици от уязвими групи.

В учебните заведения на община Искър са назначени общо 4 образователни медиатора.

В училищата на община Искър няма етнически обособени паралелки и необхванати деца и ученици. Осигурен равен достъп до качествено образование, на всички деца и ученици независимо от техния етнически произход. В училищата и детските градини се осигурява безплатна закуска, безплатен обяд и плодове и зеленчуци и мляко и млечни продукти по Схема "Училищен плод" и Схема "Училищно мляко" от фонд „Земеделие“.

ОУ „Васил Левски” работи по проект „Успех за теб” с 14 групи ученици с обучителни затруднения по БЕЛ и математика, участват 70 ученици.

Чрез него се осъществява обща подкрепа за личностно развитие на учениците в съответствие с чл. 17 и 27 от Наредбата за приобщаващото образование чрез допълнително обучение по учебни предмети за превенция на обучителни затруднения и/или за преодоляване на системни пропуски при усвояването на учебното съдържание, както и към допълнителни дейности, които са пряко насочени към преодоляване на обучителни затруднения по определени предмети.

По проект „Успех за теб“ е назначен образователен медиатор. Тази дейност има за цел да оптимизира взаимодействието на училището с родителите на учениците от уязвимите групи и с местната общност за устойчивото включване на учениците в училище и за намаляване на риска от преждевременното им напускане на образователната система.

През учебната 2025 г. в училище са сформирани и три групи за занимания по интереси по Наредбата за приобщаващо образование, в които се включиха общо 33 ученици. Училището участва и по НП „Заедно в изкуствата и в спорта“ по Модул 2 „Спорт“ – сформирани са отбор за занимания в сферата на спорта – футбол; един смесен отбор по футбол от втора възрастова група V- VII клас – включени са 15 ученици. Дейността на групите е насочена към повишаване качеството на образователно-възпитателния процес и за удовлетворяване на индивидуалните образователни потребности на учениците, насърчаването на иновациите и креативното мислене.

През 2025 г. училището работи по изграждане на училищна STEM среда и високотехнологични оборудвани и свързани класни стаи. STEM пространството ще предоставя добра възможност за интегриране на иновации по учебните предмети: физика и астрономия, човекът и природата, химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование и др.

Няма проекти с насоченост към ромите. Учениците от ОУ „Васил Левски” с. Долни Луковит и родителите им не се самоопределят като такива.

През 2025г. в СУ „Христо Смирненски“, гр. Искър работи по Проект „Успех за теб“, като са сформирани са 4 групи, обхващащи 22 ученици от 4 и 7 клас. Дейностите по проекта осъществяват обща подкрепа за личностно развитие на учениците по учебни предмети за превенция на обучителни затруднения и/или за преодоляване на системни пропуски при усвояването на учебното съдържание.

Сформирани са 8 групи, обхващащи 80 ученици по Занимания по интереси, съгласно чл.21, ал. 2 от Наредбата за приобщаващо образование.

От учебната 2017-2018г. СУ „Христо Смирненски“, гр.Искър работи по Механизма за съвместна работа на институциите за обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна училищна възраст.

През учебната 2024/2025 г. в СУ „Христо Смирненски“ гр. Искър са се обучавали 332 ученика от I до XII клас в 16 паралелки обособени, като от първи до седми клас беше организирана целодневна организация на учебната дейност. В училището има назначени 2 образователни медиатора. Училището е сформирало осем групи занимания по интереси приети с Постановление №289/12.2018 г., съгласно Наредба за приобщаващо образование и Наредба за финансиране на институции в системата на предучилищно и училищно възпитание.

За учебната 2025 г. отпаднали ученици няма. На всички ученици майчиният език е българският.

През учебната година няма необхванати деца, подлежащи на задължителна подготовка. Отпаднали деца също няма. Преместени в други детски градини – две деца и две деца дошли от друга детска градина. Децата, подлежащи за първи клас посещават редовно детската градина. Няма деца с дефицити в обучението и деца непокрили ДОС.

Всички детски градини в прилежащите кметства към общ. Искър реализират дейности, насочени към приобщаване на децата от ромската общност и са със значително подобрена материалната база. Децата, подлежащи за първи клас са посещавали редовно детската градина.

Създадена е промяна на отношението на родителите към образователната система.

• Проект: BG05SFPR001-1.003-0001 “Силен старт“, Дейност 4.2 - Занимания по интереси-"Приложни изкуства", като целта е да се подпомогне цялостното личностно развитие на децата чрез включването им в творчески дейности, които развиват фината моторика, креативното мислене, естетическата култура и уменията за самостоятелна и екипна работа. Заниманията стимулират интереса към приложните изкуства, да изградят увереност в собствените възможности и да подкрепят социалната и емоционална адаптация на децата в образователната среда. В рамките на проект „Силен старт“ – Дейност 2: "Интензивна работа с родители", се проведе дискуссионна среща на тема: „Екранна зависимост при децата – как да разпознаем проблема и да намерим решение“, също така тренинг на тема: "Родители и учители - доверие и партньорство", с родителите на ниво детска градина.

Блестяща победа в Израел с рисунките на две деца от ДГ "Мара Барева" на Десетото Юбилейно издание на Международния фестивал "Българска душа на Святата земя" 2025, организиран от Арт салон "Сели" в Израел. Две деца печелят "Гран При".

НП "Хубаво е в детската градина", Здравей, ЗДРАВЕ! „Нашата зеленчукова градинка“ децата създадоха собствена зеленчукова градина в двора на детското заведение.

Общ. Кнежа-ОБРАЗОВАНИЕ

В изпълнение на този приоритет, Община Кнежа продължава да се придържа към продължаване на интеграционните процеси – квалификация на учители, директори и други педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда, извършване на дейности в посока на допълнителни ангажименти в образователния процес на етническите малцинства.

Във всички учебни заведения на територията на община Кнежа през учебната 2025/2026 г. продължават обучението си деца от различен етнически произход.

За осигуряване на качествено образование в мултикултурна образователна среда в учебните заведения, както и за осигуряване на допълнително мотивиране за оставане в учебните заведения на учениците в община Кнежа се изпълнява обхващане и задържане на ромските деца и ученици в образователната система

Конкретни трудности и пречки, срещани при изпълнението на мерките – Остава висок процентът на неграмотност сред ромската общност, което води до по-трудна комуникация с конкретните представители.

Във всички учебни заведения на територията на община Кнежа през учебната 2025/2026 г. продължават обучението си деца от различен етнически произход, нисък обаче остава процентът на младежи от ромски произход, които записват висше образование.

Общ. Левски-ОБРАЗОВАНИЕ

Оперативна цел: Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, както и за образователна интеграция и интеркултурно образование за деца и ученици, в т.ч. за уязвими групи, включително роми.

Цел/ Мярка	Целева обща	Период	Отговорна институция/ Партньори	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – в евро)	Индикатори/ Резултати
Цел 1/ мярка 1.1 Работа с деца и ученици	Целева	2025 г.	Община, Училища, детски градини, НПО.	Процедура „Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт“ на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.	Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа /98 деца. Дейности: занимания по интереси, междуучилищни дейности, изнесени занимания в реална среда, културно-образователни инициативи, вкл. популяризиращи четенето и професионалното ориентиране.
Цел 2/ мярка 2.1 Превантивни дейности за недопускане отпадането от образователната система	Обща	2025 г.	Община Левски; МОН/ РИО - Плевен; Училища, детски градини; МКБППМН	Община Левски, Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	Минимален процент на преждевременно напуснали образователната система.
Цел 3/ мярка 3.1 Изграждане на положителни нагласи към образователната	Обща	2025 г.	Община Левски; МОН/ РИО - Плевен; Училища, детски градини; МКБППМН	Община Левски МКБППМН	Изпълнение на проекти за изграждане на положителни нагласи към образователната интеграция на ромските деца.

интеграция на ромските деца.			НПО.		
Цел 4/ мярка 4.1 Работа с родители	Целева	2025 г.	Училища, детски градини, обслужващи звена.	Държавен бюджет; Европейски средства по Програма „Образование“ 2021-2027 г.	Брой родители обхванати в дейности – 100. Дейности за повишаване на осведомеността на родителите относно ползите от образование и насърчаване на отговорно род.отношение.

Общ. Червен бряг- ОБРАЗОВАНИЕ

Във всички детски и учебни заведения на територията на общината се обучават деца и ученици от малцинствените групи. Образователните институции работят активно за приобщаване на тези подрастващи към училищния живот чрез повишаване на мотивацията им за по-голяма съзнателност и отговорност към образователния процес.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните /МКБППМН/ работи превантивно с деца, склонни към рисковото поведение и социално изключване. Провеждат се регулярни срещи на обществените възпитатели и педагогическите съветници от училищата, с цел координация на дейността за превенция на девиантното поведение. На учениците с противообществени прояви се налагат възпитателни мерки, с тях работят обществени възпитатели.

- **Мярка 1.1** – Повишаване на обхвата на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст чрез Механизъм за съвместна работа на институциите за обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Цел: Ефективен обхват, включване и реинтеграция на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст от уязвими групи, включително роми.

Тип: Целева

Период: 2025–2027 г.

Отговорни институции: РУО; Община; РУ Червен бряг; Дирекция „Социално подпомагане; училища; детски градини; читалища

Финансиране: НП „Заедно за всяко дете“

Планиран резултат: Намаляване броя на необхванатите деца

- **Мярка 2.1** – Занимания по интереси, междуучилищни дейности, изнесени занимания в реална среда, културно-образователни инициативи, вкл. популяризиращи четенето и професионалното ориентиране

Финансиране: Програма „Образование“ 2021–2027

Общ. Долна Митрополия-ОБРАЗОВАНИЕ

Основните дейности в областта на училищното образование, предучилищното възпитание и подготовка през 2025 г. бяха насочени към усъвършенстване на условията за равен достъп до образование; подобряване качеството на обучение и възпитание на децата и учениците; повишаване нивото на ефективност на взаимодействие с институциите, ангажирани с грижата за децата; подобряване на информационното осигуряване и квалификацията на работещите в системата на образованието. Изпълнение на мерките през 2025 г.

През 2025 г., в училищата на територията на общината бяха изградени STEM кабинети със средства отпуснати по Национална програма „Изграждане на училищна STEM среда“, за сума в размер на 1 464 500 лв. Програмата цели създаването на интегрирана учебна среда от ново поколение в българските училища, която да поощри и подкрепи образователните иновации в обучението и преподаването в сферата на STEM, креативността и изследванията. Инвестициите подпомагат въвеждането на нови методи на преподаване, повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти и създаване на ново учебно съдържание в посока интегриране на предметните области от STEM.

През 2025 год. се извърши изпълнение на дейностите по „Реконструкция, ремонт и повишаване на енергийната ефективност на сграда начален курс на СУ „Евлоги Георгиев“, гр. Тръстеник, община Долна Митрополия и прилежащото ѝ дворно пространство“. Проектът включва въвеждане на мерки за подобряване на енергийната ефективност и модернизацията на образователната среда на в СУ „Евлоги Георгиев“ гр.Тръстеник, общ. Долна Митрополия.

Общата стойност на проекта е 2 525 790,96 лева, от които 2 108 304,85 лева финансиране чрез Национален план за възстановяване и устойчивост и 417 486,11 лева Национално съфинансиране.

По Проект „Изграждане на детски площадки-с.Г.Митрополия, с.Подем, с.Брегаре и с.Рибен, общ.Долна Митрополия“ бяха изградени детски площадки в четирите населени места.

По програма за изграждане и основен ремонт на спортни площадки и физкултурни салони в държавните и общинските училища за периода 2024 - 2026 г., се изпълняват проекти за изграждане на малък физкултурен салон, съгласно нормативните изисквания, с площ от 750 кв.м. за нуждите на СУ „Евлоги Георгиев“ гр.Тръстеник и СУ „Васил Априлов“ гр. Долна Митрополия. Стойността на всяко от проектните предложения е 1 500 000 лв. с ДДС.

ПРИОРИТЕТ 2: ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Общ. Пордим-ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Незадоволителната степен на жизнено равнище и дълбочината на бедността сред ромите и гражданите в уязвимо социално положение се отчита като основен фактор за лош здравен статус и за ограничен достъп до здравно обслужване.

Част от ромското население е неосигурено или с прекъснати здравноосигурителни права. Безработицата и липсата на постоянни средства води до голям брой здравно неосигурени лица и увеличаване на смъртните случаи. Особено характерно за малцинствените общности е ранното майчинство. В повечето от случаите децата не се припознават от биологичните си бащи.

Преобладаващата част от общността е безработна, с ниско ниво на образование, няма мотивация и желание за повишаването му. Това в известна степен възпрепятства достъпа до личен лекар и оказва пряко влияние върху развитието на детето.

Здравната неосигуреност, инфекциозните заболявания, ранната бременност и късна диагностика при АГ специалист, неефективно семейно планиране и предпазване от нежелана бременност, ниска здравна профилактика, липсата на превенция на рисковите фактори, свързани с начина на живот и факторите на околната среда създават предпоставки за социалната капсулираност на хората от този етнос и до практическо социално изключване от обществения и социалния живот, и определено затруднява интеграционните процеси.

Детските консултации от личните лекари се провеждат редовно. При възникване на епидемичен взрив се извършват целенасочени имунизации.

Общ. Гулянци-ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Община Гулянци е една от малкото общини с общинска болница – МБАЛ, Медицински център и филиал на Спешна помощ гр. Плевен, който през годината откри нова модерно оборудвана база.

По проекти и със собствени средства Община Гулянци активно работи за подобряване на здравната инфраструктура.

Ромското население в общината има задоволителна здравна култура.

Община Гулянци използва всички възможности за финансиране на проекти в здравната сфера, за да осигури качествена грижа и здравеопазване на населението.

Мярка/процедура	Вид на участие – бенефициент, партньор, асоцииран партньор	Бюджет на проекта – информация по общи (насочени към всички) и целеви (насочени към целевата група) мерки	Индикатор Пример: Брой..... включени в	Индикатор .... да се посочи и друг, заложен в проекта, дейността	Постигнат резултат
Проект „Мерки в подкрепа на децата в община Гулянци“, Договор № BG05SFPR002-2.003-0032-C01 ПРЧР	Община Гулянци	Период на реализиране 02.2024 г. – 02.2025 г. Стойност – 391 000 лв.	104 деца, обхванати в дейностите	Дейности осъществени от: 4 соц. раб 1 псих., 1 логопед, 2 медиатори, 1 мед.раб.	Предоставени са комплекс от превантивни и подкрепящи услуги в общността за деца и младежи до завършването на средно образование, чрез информирани и консултиране, подкрепа за придобиване на социални и трудови умения, подготовка за пазара на труда и др.
Проект „Топъл обяд в Община Гулянци“, по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR003-1.001 „Топъл обяд“ по Progr. за храни и основно материално подпомагане 2021-2027 г., съфинансирана от Европейския социален фонд плюс на ЕС	ЕС, Община Гулянци	Бюджет за 2025 г. 212730 лв.	Обхванати 200 лица от всички населени места на общината		Лица без доходи или с ниски доходи под линията на бедност – хора в затруднение поради влошената икономическа обстановка в страната; хора, които поради възрастта си или налични увреждания са в по-висок риск; Лица, обект на социално подпомагане Получават всеки ден качествен и здравословен обяд.
Проект "Иновативни здравно-социални услуги в община Гулянци", Договор №BG05SFPR002-2.012-0122-CO1 по Програмата за развитие на човешките ресурси. Проектът е с продължителност от 02.01.2025 г- 02.01.2027 г.	Община Гулянци	стойността му е 358 818,67 лв., от които 304 995,87 лв. Европейско финансиране. 53822,80 лв. общински бюджет	48 потребители – възрастни хора и 304 лица с увреждания, са получават пакет интегрирани социално-здравни услуги в домашна среда.	В реализирани на дейностите са ангажирани 12 домашни помощници	Предост. на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги по домовете и псих. подкрепа; Доставка на храна, хран. продукти и продукти от първа необходимост, заплащане на битови сметки, заяв. и получ. на неотложни администр.и битови услуги със средства на потребителите; Предост. на лицата от целевата гр. на инф. относно превенция и профилактика на здр.и соц. значими заболявания,вкл.консултации с диетолог и др. спец. при необходимост.

Общ. Белене-ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

На атериторията на общ. Белене редовно се вършват амбулаторни прегледи, медицински консултации, диагностика и лечение на пациенти с всякаква етническа принадлежност от общината.

Осигурено е непрекъснато наблюдение на хронично болни лица, както и насочване към болнични заведения при необходимост.

През 2025 г. материално-техническата база на медицинския център в община Белене се поддържа и са осигурени необходимите консумативи за нормалното му функциониране.

През отчетната годината болницата предоставя услуги на своите пациенти по утвърдените медицински стандарти. Дейността се осъществява при спазване на изискванията за качество, безопасност и непрекъснатост на лечебния процес.

Ромското население в общината има задоволителна здравна култура. Детските консултации се провеждат редовно и респективно се имунизират.

Сериозен проблем представлява здравната неосигуреност сред ромското население. В повечето случаи те прибягват до услугите на спешна медицинска помощ, тъй като здравно неосигурени, не могат да ползват здравни услуги.

За решаване на най-често срещаните трудности от голямо значение е провеждането на разяснителна дейност сред населението относно ползата от имунизации и необходимостта от своевременен избор на личен лекар

Общ. Плевен-ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Всички здравноосигурени лица имат равни права и достъп при получаване на извънболнична и болнична медицинска помощ, както и дентална помощ независимо от тяхната раса, народност, етническа принадлежност, стига към момента на оказване на мед./денталната помощ да са с непрекъснати здравноосигурителни права.

Това правило обаче не важи за ромската общност, тъй като голяма част от нея не е здравно осигурена. Във връзка с достъпа до здравни програми за отбелязване е, че ромското население се възползва само от тези програми, които са финансирани от НЗОК, т.е. които са безплатни. Основните проекти, по които се работи са следните:

2.1. Повишаване обхвата на уязвимите малцинствени групи в неравностойно положение					
2.1.1. Проект BG05SFPR002-2.001-0165-C02. „Грижа в дома в община Плевен“	№: бенефицие	Общ бюджет 931 980 лева	3 Осигурена подкрепа за Лица от малцинствени групи потребителя.	Покрита целева група участници в неравностойно положение с подобрени условия на живот резултат интервенция от ЕСФ+ 500 потребители	Целева група на проекта са възрастните хора в невъзможност за самообслужване, хора с увреждания, както и техните семейства. Чрез проекта все предоставят интегрирани мобилни услуги чрез съчетаване на комплексни действия в посока на осигуряване на дългосрочна грижа, включително социална, здравна и психологическа в домашна среда; оказва се подкрепа за организиране на ежедневието и създаване на условия за социални контакти.
2.1.2. Проект „Подкрепа за реформиране на системата от социални услуги в Община Плевен“	бенефицие	Бюджет: 317 800 лева финансиран от Оперативна програма: Развитие на човешките ресурси 2021-2027	3 Засегнати лица 6	Заети лица, повишили своите компетенции 19 души	Реализацията на проекта ще допринесе за плавното и безпроблемно въвеждане на реформите в областта на социалните услуги и ще ускори предоставянето на по-ефективна, ефикасна и качествена грижа на лицата от най-уязвимите групи от населението ни.
2.1.3. Продължаване функционирането на мрежата от резидентни соц.услуги в общността за деца/лица в риск (7 центъра за настан., от семеен тип, за 96 деца, изведени от специал. институции)	бенефицие	3 150 000 лв.	Настанени 80 деца		Настанени 80 деца
2.1.4. Проект „Грижи и подкрепа за децата в община Плевен“	бенефицие	Бюджет: 391 153 лева финансиран от Програма "Разв. на нов.ресурси" 2021-2027, Процедура: BG05SFPR002-2.003 - БЪДЕЩЕ ЗА ДЕЦАТА	Деца на възраст под 18 години (По-слабо развит) (Равен достъп до качествени социални и здравни услуги) - 700	Деца под 18 г. подобрени условия на живот в резултат от интервенция ЕСФ+(По-слабо развит) (Равен достъп до качествени социални и здравни услуги) – 700	Общата цел на проектното предложение е повишаване на детското благосъстояние, подобряване на качеството на живот на децата от уязвими групи и насърчаване на тяхното социално включване чрез предоставяне на социални и/или интегрирани здравно-социални услуги.
Цел 2.1. Подобряване на профилактичните дейности сред ромското население					
2.1.1. Услуги по превенция и контрол на туберкулоза на ключово засегнати групи от насел.: Компактни ромски общности и Лица с алкохолна зав. - финансиран от Министерство на здравеопазв. Пров. на скрининг сред ромската общност за туберкулоза.	Период на изпълнение 20.03.2024 - 19.03.2025 наг.	Обща стойност 33 530,00 лв. За област Плевен	Общ брой контакти - 1269 / анкетиранни, изследвани, придружени/ изследвани	От тях анкетиранни за риск от заб. с туберкулоза - 700 Изследв. - 257, от тях 7 с док. туберкулоза настанени за леч. 9 с Латентна туберкулоза, 241 здрави.	
Цел 3. Повишаване на здравните знания и информираност на ромското население.					
3.1. Провеждане на беседи с подрастващи и млади хора и с техните родители					
3.1.1. Час на здравето” с различни теми по предв. Изг. план в уч-та с целодн. орг на обучението	партньор		Училищен бюджет	Бр. информирани ученици – 410 за с. Буковлък	Обхв. на вс. ученици в уч-то - 410. Повишаване на здравната култура у ромските младежи

Общ. Долни Дъбник- ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Повишаването на здравната култура и информираност на ромското население относно превантивни мерки, свързани със запазване на добър здравен статус е важен фактор за подобряване на здравеопазването в своята цялост. Ромското население в общината има задоволителна здравна култура. Поради бедността на ромите в общината, липсата на постоянна работа и работата им в сивия сектор голяма част от тях са здравно не осигурени.

Въз основа Заповед № РД-04-112/12.03.2025г. на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, „Медицински център I – Долни Дъбник“ ЕООД е заличен от регистъра на лечебните заведения; Заповед № РД-01-284/20.06.2025г. на Министъра на здравеопазването общинско лечебно заведение „Медицински център I – Долни Дъбник“ ЕООД е обявено за прекратено.

Община Долни Дъбник има сключени договори за предоставяне на помещения на ОПЛ за обособяване на здравни кабинети и с МЦ „ЕКЗАКТА МЕДИКА“ООД за отдаване на помещения за здравни нужди - манипулационна за вземане на кръв и изследването ѝ в лабораторията на центъра в гр. Плевен.

Търсят се начини за привличане на специалисти и отдаване на помещенията за специализирани здравни услуги на населението.

Медицинското обслужване на учениците в училищата и децата в детските заведения на територията на Община Долни Дъбник е обезпечено от наетите медицински специалисти, за които ежегодно, в началото на всяка учебна година се изготвя и утвърждава график за работа и разпределение на образователните институции.

Периодично екипът на ЦСРИДУ- РИУ осъществява тематични групови дейности по всички детски градини, началното училище и основните училища на територията на Община Долни Дъбник. Общ брой на групови дейности през 2025 година са 10 броя. Всички служители и специалисти в ЦСРИДУ – РИУ са преминали обучения и супервизия през 2025г.

Общ. Искър-ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

В община Искър населението е сравнително добре обезпечено с общопрактикуващи лекари, лекари по дентална медицина и филиал на ЦСМП - гр. Плевен. Голяма част от хората в община Искър са здравно не осигурени. Това поставя една значителна част от не осигурените в неравноправно положение. Здравната инфраструктура е концентрирана в гр. Искър. Селата изпитват затруднения при необходимост от здравни услуги. В същото време един от основните проблеми пред сектора здравеопазване е свързан с влошената демографска ситуация в района и застаряващото население, което води до необходимост от по-често наблюдение и постоянен достъп до медицински услуги. Няма аптеки във селата. В детските градини и учебните заведения са осигурени медицински специалисти за извършване на профилактична дейност по график с цел ограничаване на рисковите фактори.

През 2025 г. в гр. Искър е открит кабинет на Ендокринолог, както и лаборатория за изследвания. От 2024 година съществува кабинет на Кардиолог.

Медицинско лице посещава училищата по график за провеждане прегледи на учениците.

Като пример за добра практика е създадената длъжност „Здравен медиатор“.

Общото при ромите е, че повече от тях са здравно неосигурени, поради факта, че са трайно безработни.

Здравето на уязвимите граждани ясно показва, че сме изправени пред сериозни предизвикателства, свързани с високо ниво на преждевременна смъртност; ниска продължителност на живота;

Нарастваща заболяемост от хронични незаразни болести, свързани с начина на живот; високо ниво на психичните разстройства; висок относителен дял на лицата със степен на увреждане и трайна неработоспособност.

Общ.Кнежа-ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Основен проблем на ромите в община Кнежа е, че голяма част от тях са здравно неосигурени, поради преобладаващата бедност и липсата на постоянна работа и доходи. При ромите се наблюдават изключително негативни тенденции свързани с тяхното здравно състояние: висока заболяемост, висок процент на родени деца с увреждания, по-висока смъртност. Ниското равнище на здравна култура, липсата на профилактични мероприятия са едни от причините, за влошаване на здравния статус на малцинствата.

През 2025 г. в Община Кнежа стартира проект „Иновативни здравно-социални услуги в Община Кнежа“, по който се предоставят почасови интегрирани здравно-социални услуги, като по проекта са включени и лица от ромски произход – самотни възрастни хора и хора с увреждания. Ежемесечно се предоставя професионална подкрепа от медицинска сестра (информирани и консултирани в домашна среда).

През цялата 2025 г. продължава да се предоставя социалната услуга „Асистентска подкрепа“ - делегирана от държавата дейност, като осигуреното финансиране е съгласно Закона за държавния бюджет за съответната календарна година.

Също така през цялата 2025 г. в Община Кнежа продължава включването на лица по Механизъм „Лична помощ“, като се наблюдава включването на повече потребители с увреждания, които са от ромски произход.

По проект „Топъл обяд в Община Кнежа“, изпълняван през цялата 2025 г., са предоставяни съпътстващи мерки, които най-често се изразяват в разпространение на брошури и листовки с информация за: „Здравна грамотност – гаранция за добро здравословно състояние“; „Съвети за здравословно и балансирано хранене“; „Кръвно налягане – видове, стойности и полезни съвети“; „Здравословно хранене при диабет“ и др.

През 2025 г. Община Кнежа стана партньор по Проект „Единно здраве за Северозападен регион“ – партньорски проект с водещ партньор МУ-Плевен. Средствата са предназначени за закупуване на медицинска апаратура за ранно диагностициране на онкологични заболявания, както и изграждане на телецентър и мобилен кабинет, оборудвани с необходимата медицинска апаратура. Този проект ще е от голяма полза за населението на Община Кнежа.

Таблица с изпълнени проекти

Мярка/процедура Наименование на проект	Вид на участие – бенефициент, партньор, асоцииран партньор	Бюджет на проекта – информация по общи (насочени към всички) и целеви (насочени към целевата група) мерки	Индикатор Пример: Брой..... включени в	Индикатор ..... да се посочи и друг, заложен в проекта, дейността	Постигнат резултат
„Иновативни здравно-социални услуги в община Кнежа“	Бенефициент	226 121,64 евро	45 потребители (включени)	48 потребители (целева стойност)	Предост. се почасови интегрирани здравно-социални услуги, като по проекта са вкл. и лица от ромски произход – самотни възрастни хора и хора с увреждания. Ежемес. се предост.Проф.подкрепа от мед. сестра (инф. и консулт. в домашна среда).
„Топъл обяд в Община Кнежа“ по Програма „Храни и основно материално подп.“	Бенефициент	599 194,30 евро	300 потребители (включени)	300 потребители (целева стойност)	Предоставяне на безплатен топъл обяд на възрастни хора, лица с увреждания и хора без доходи или с ниски доходи.
Проект „Детска кухня“	Партньор		30 потребители	до 60 потребители (целева ст.	Предост. на безпл. храна на деца от 10 мес.възр. до 3 г., които не посещават детска ясла или дет. градина.
„Стратегия „Единно здраве“ за Северозападен регион“	Партньор	4 280,00 евро			Средствата са предназн. за закуп. на мед.апаратура за ранно диагностициране на онкологични заболяв., както и изгр. на телецентър и мобилен кабинет, оборудвани с необх. Мед. апаратура

Общ. Левски-ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Цел/ Мярка	Целева/ обща	Период	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – в евро)	Индикатори/ Резултати
Цел1/ мярка 1.1 Подобряване на профилактичните прегледи	Целева	2025 г.	РЗИ МБАЛ-Левски	Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. – Интегрирани териториални инвестиции /ИТИ/.	Няма здравни медиатори. Стартира проект „Единно здраве за Северозападен регион“ с водещ партньор МУ-Плевен, МБАЛ-Левски е партньор. Предвижда се закупуване на оборудване за диагностика на сърдечносъдови и онкологични заболявания, вкл. зала за телемедицина и мобилен кабинет.
Цел2/ мярка 2.1 Провеждане на разяснителни кампании и беседи.	Целева	2025 г.	Община Левски; МБАЛ-Левски; МКБППМН	Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. ИТИ	Проведени разяснителни кампании и беседи за ваксиниране, ранна диагностика, профилактични прегледи и др.
Цел4/ мярка 4.1 Провеждане на разяснителни кампании и беседи за повишаване на здравната култура.	Целева	2025 г.	Община Левски; МБАЛ-Левски; МКБППМН	Община Левски, МКБППМН.	Проведени кампании и беседи за запознаване с начините за предпазване от най-разпространените инфекциозни и хронични незаразни болести.

Анализ: Здравеопазването в община Левски е представено от болнична и извънболнична лечебна помощ. Болничната помощ се предоставя от „МБАЛ Левски“ ЕООД. На територията на общината няма здравен медиатор.

Общ. Червен бряг-ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Приоритет „Здравеопазване“ цели подобряване на здравния статус на ромската общност чрез осигуряване на равен достъп до здравни услуги, повишаване на здравната култура и намаляване на здравните неравенства. Акцентът е върху превенцията, профилактиката и ранната диагностика, както и върху ефективното взаимодействие между здравните институции и местната власт.

Общата специфика на ромската общност е относително високата раждаемост, ранни бракове и сезонна динамика в търсене на препитание в чужбина.

Цел 1: Подобряване на майчиното и детското здравеопазване в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност

Мярка 1.1 - Акушеро-гинекологични прегледи с мобилни кабинети в населени места с компактно ромско население и назначаване на цитологични и микробиологични изследвания

- Тип на мярката: целева
- Период на изпълнение: 2025–2027 г.
- Отговорна структура/партньори - МЗ, РЗИ, здравни медиатори, общини
- Финансиране – Държавен бюджет

Брой осъществени акушеро-гинекологични прегледи с мобилни кабинети в населени места с компактно ромско население; Брой назначени цитологични и микробиологични изследвания - 17

Мярка 1.2 - Обхват на деца без общопрактикуващи лекари открити от здравните медиатори

- Тип на мярката: целева
  - Период на изпълнение: 2025–2027 г.
  - Отговорна структура/партньори - Общини, здравни медиатори
  - Финансиране – В рамките на делегирания бюджет за дейността на ЗМ
- Брой регистрирани деца, без общопрактикуващи лекари - 0

Мярка 1.3 - Имунизации с мобилни екипи съгласно Националния имунизационен календар на лица до 18 г., без избран ОПЛ

- Тип на мярката: целева
  - Период на изпълнение: 2025–2027 г.
  - Отговорна структура/партньори - МЗ, РЗИ, общини и здравни медиатори
  - Финансиране – Държавен бюджет
- Брой обхванати с имунизации деца от мобилни екипи - 0

Мярка 1.4 - Скринингови изследвания с мобилен мамограф за превенция на рака на млечната жлеза с последващо интерпретиране на резултата и при необходимост назначаване на терапия

- Тип на мярката: целева
- Период на изпълнение: 2025–2027 г.
- Отговорна структура/партньори - МЗ, РЗИ, здравни медиатори, общини
- Финансиране – Държавен бюджет

Цел 2: Подобряване на достъпа до качествено обществено здравеопазване на лица, намиращи се в ситуация на бедност и социална уязвимост

Мярка 2.1. - Прегледи и назначаване на изследвания за социално значими заболявания с мобилни кабинети-флуорографи, ехографи и клинични лаборатории

- Тип на мярката: целева
- Период на изпълнение: 2025–2027 г.
- Отговорна структура/партньори - МЗ, РЗИ, здравни медиатори, общини
- Финансиране – Държавен бюджет

Брой проведени прегледи и изследвания за социално значими заболявания с мобилни кабинети - флуорографи, ехографи и клинични лаборатории - 42

Цел 3: Осигуряване на устойчиво изпълнение на политиката по предпазване от ваксинапредотвратими заразни заболявания с цел повишаване на обхвата на подлежащите лица по националния имунизационен календар и поддържане на висок имунизационен обхват

Мярка 3.1 - Разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.

- Тип на мярката: целева
  - Период на изпълнение: 2025–2027 г.
  - Отговорна структура/партньори - РЗИ, Здравни медиатори, Общини
  - Финансиране – Държавен бюджет
- Брой проведени кампании – 3

Общ. Долна Митрополия-ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Здравното обслужване в общината е представено от един медицински център „Медицински център I – Долна Митрополия“ ЕООД с общински обхват. Специализираната медицинска помощ се осъществява от квалифицирани медицински кадри. Здравното обслужване на населението е приоритет на община Долна Митрополия и като цяло е създадена добра организация на здравеопазването.

През 2025 г. е проведена кампания „РАНО МИ Е – ИЗБОРЪТ Е МОЙ, БЪДЕЩЕТО Е МОЕ“ - Превенция на ранни бракове сред етническите малцинства

- Продължителност: 5 месеца
- Териториален обхват: Община Долна Митрополия, населени места с компактно малцинствено население

- Партньори:
  - ✓ Община Долна Митрополия
  - ✓ СУ „Васил Априлов“ гр. Долна Митрополия
  - ✓ ОУ "Христо Смирненски" с. Ореховица
  - ✓ ОУ "Св. Св. Кирил и Методий" с. Ставерци
  - ✓ ДГ "Щастливо детство" гр. Тръстеник
  - ✓ ДГ "Вълчо Иванов" с. Ставерци
  - ✓ ДГ "Слънце" с. Ореховица
  - ✓ Сдружение „Проектека“
  - ✓ Комплекс за социални услуги гр. Долна Митрополия

Обхванати повече от 600 деца и родители.

Сред основните проблеми, пред които е изправен здравния сектор в общината е проблемът със здравеопазването сред ромската общност. Голяма част от тях не са здравноосигурени и не посещават здравните заведения. Основните причини за заболяванията са резултат от лошите хигиенни навици или липсата на такива сред ромското население, непълноценното хранене, лошите жилищни условия на повечето семейства. Голям е проблемът с ранните бременности и браковете по сребрена /роднинска/ линия, което предполага раждането на дете с увреждания. За преодоляване на тези проблеми с общността работят Отдел „Закрила на детето“ съвместно с Център за обществена подкрепа и МБКППМН.

Налице е трайна тенденция, да се настаняват за отглеждане в домове и Приемни семейства деца от ромски произход от общината. Основните причини са бедност, трайна безработица на родителите, недостатъчен родителски капацитет, лоши битови условия.

Предприети мерки, които общината е иницирала и надхвърлят Националния план за действие и които са част от социалната политика на общината за 2025 г.:

Еднократна финансова помощ по Решение № 375, Протокол № 22/30.04.2025 г. на Общински съвет - Долна Митрополия, насочена към социално подпомагане на лица с тежък здравословен и /или социален статус.

Одобрените финансови средства за 2025 г. са в размер на **15 000.00 лв.**, като максималната сума за отпускане на еднократна финансова помощ за едно лице/семејство е **130.00 лв.**

Усвоени финансови средства за 2025 г. са в размер **9 250 лв.**

Общия брой на лицата подали заявления за 2025 г. - **114 броя.**

Общия брой на лицата получили одобрение за еднократна финансова помощ за 2025 г. – **72 броя.** По-голяма част от тях са лица от ромски произход, които се намират в много тежко здравословно и социално положение.

Опекания BG05SFPR003-1.001 „Топъл обяд“ програма за храни и основно материално подпомагане 2021-2027 Европейски социален фонд плюс.

Проектът е насочен към осигуряване на полкрепа за преоляване на основните идентифицирани липшения от храна и основни материали за осигуряване на нормални условия за живот на хора, които живеят в крайна бедност. Изпитват тежки материални липшения и живеят в социална изолация. Също така към социална закрила и превенция на социалното изключване на уязвими групи, чрез осигуряване на топла храна – едно обедно хранене дневно за лица, които не могат да си го осигурят сами.

Логовоът за БФП на стойност 492 480.00 лв. бе подписан на 25.11.2022 г. Изпълнението на дейностите по проекта реално стартираха на 10.10.2022 г. с оглед непопускане на прекъсваемост на предоставяне на услугата. Срокът за изпълнение на проекта е до 30.09.2025 г. Проектът е стартиран на 10.10.2022 г. и е със срок на изпълнение до 31.01.2026 г. Топлият обяд /супа, основно ястие и хляб и поне веднъж седмично десерт/ ще се предлага за 180 крайно-нуждаещи се лица от Община Долна Митрополия.

От отдела е определен ръководител на проекта, който организира, ръководи, координира и контролира цялостното изпълнение на проекта, съобразно договора за безвъзмездна финансова помощ, като следи за целесъобразното, законосъобразното, административното, техническото и финансовото изпълнение на проекта.

Усвоени финансови средства за 2025 г. са в размер на **185 985,08 лв.**

ПРИОРИТЕТ 3: ЗАЕТОСТ

Общ. Пордим-ЗАЕТОСТ

Ниското ниво на образование, неподходящи жилищни условия, безработица, бедност, лошо здравеопазване и дискриминация са присъщи за ромската общност в общ. Пордим.

Лицата без квалификация и специалност формират най-голямата група в структурата на безработните, като малко над две трети от лицата в групата са с основно и по-ниско образование.

В резултат на икономическите промени ромите са в неизгодно положение на пазара на труда. Голяма част от тях са дълготрайно безработни, други не са регистрирани в Бюрата по труда и спадат към категорията на „обезкуражените“ и „неактивните“ лица. Много от ромите периодично или трайно мигрират в страните от Западна Европа с цел търсене на работа.

Като проблем в приоритет „Заетост“ се очертава липсата на образование при лицата от ромски произход и ниското заплащане на труд поради липсата на квалификация и опит.

Работи се за осигуряване на достъп на ромите до пазара на труда и до различни инструменти и инициативи за самостоятелна заетост. Извършва се квалификация и преквалификация на безработни роми, както и на заети роми, в съответствие с професии, търсени на пазара на труда.

Общ. Гулянци-ЗАЕТОСТ

Таблица за изпълнени проекти

Мярка/процедура Наименование на проект	Вид на участие – бенефициент, партньор, асоцииран партньор	Бюджет на проекта – инф. по общи (към всички) и целеви (към целевата група) мерки	Индикатор Пример: Брой..... включени в	Индикатор ..... да се посочи и друг, заложен в проекта, дейността	Постигнат резултат
Наредба №РД-07-7 от 28.06.2019 г. на Министъра на труда и соц. политика за вкл.в механизма лична помощ	Община Гулянци	Бюджет за 2025 г. 8237554 лв.	Назначени 420 лица като лични асистенти	420 потребители на услугата	Осигурена заетост и осигурена грижа.
„Асистентска подкрепа“	Община Гулянци	Бюджет за 2025 723290 лв.	Назн. са 29 лица - соц.асистенти	86 потребители	Осигурени работни места и грижа.
ПРЧР „Нови възможности за младежка заетост“	Община Гулянци	81677 лв.	16 лица		Оси. заетост и обучение на безработни младежи до 29 години

Общ. Белене-ЗАЕТОСТ

Регистрирани безработни лица в община Белене към 31.12.2025 година са 208 бр. Равнището на безработицата е 7,0%.

Община Белене използва всички възможни механизми за осигуряване на заетост на хората в трудоспособна възраст. Значителен процент от наетите по проекти и програми са лица от ромската общност.

Общ. Плевен-ЗАЕТОСТ

Към 31.12.2025г. -регистрирани безработни лица самоопределили се като роми – 371 лица.

Регистрираните в ДБТ Плевен роми са с основно или по-ниско образование. Този факт затруднява тяхната трудова реализация. С активната политика на Дирекциите „Бюро по труда“ се стимулират работодателите да разкриват работни места от една страна, а от друга се стимулира активното поведение на безработните към повишаване на трудовата им мотивация и качествена им характеристика.

Целенасочените мерки за насърчаване на активното поведение на ромите, повишаването на пригодността им за заетост, подпомагането на тяхната инициативност и предприемчивост, повишаването на мотивацията им за труд и успешната им интеграция в заетост, противодействието на дискриминацията на пазара на труда са важен елемент за постигане на целите на приоритета.

4.1. Осигуряване заетост на уязвими групи чрез обучение.					
4.1.1. Проект „Обучение на възрастни преминали курсове за ограмотяване“ - Дейности за актуализиране на индивидуалния профил на лицата, успешно завършили курсове за усвояване на учебно съдържание, предвидено за изучаване в класове от прогимназиалния етап на основното образование, с цел подпомагане започването на работа и/или вкл. в обучение за проф. квалификация; - Пров. на проф. инф., консулт. и псих. подпомагане; - Предост. на поименни ваучери за включване в обуч. за придоб. на първа степен на проф. квалиф. или за част от професия по първа квалиф. степен; - Включване в трудови борси и други дейности съгл. Индивид. нужди.	Партньор	ОП”РЧР”	Безработни участници с ниска степен на образование		
Цел 2: Повишаване на заетостта					
2.1. Включване на ниско образовани и неквалифицирани граждани в пазара на труда					
2.1.1. Интеграция на безработни лица на възраст над 29 г. (навършили 30 години), рег. в дирекции „Бюро по труда“, в заетост при работодател в реалния бизнес или институции на местното самоупр. чрез обуч., съобразени с индивидуалните нужди на раб. място и субсидия за заетост.	Партньор	ОП”РЧР”	Брой лица изведени от системата за социално подпомагане - 116 Брой възрастни с повишена квалификация - 56		
2.1.2 Предост.на стимули на работодатели за наемането на безраб. младежи	партньор	ОП”РЧР”	Обхващане на максимален брой младежи - 67		
2.1.3. Включване на ромите в национални програми и мерки за заетост	партньор	Държавен бюджет чрез НПДЗ	Брой осигурени работни места - 194		
2.2. Повишаване капацитета на ДБТ за работа в ромската общност					
2.2.1.Подкрепа на работата на ромския трудов медиатор	партньор	Държавен бюджет чрез НПДЗ	Брой ромски трудови медиатори - 1		
2.2.2.Мотивиране за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа	ДБТ Изпълнение до 2025 г.	Държавен бюджет	Брой лица мотивирани за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа - 358		
2.2.3.Професионално ориентиране	ДБТ Изн.до 2025 г.	Държавен бюджет	Брой лица включени в Проф.ориентиране		
2.2.4.Организиране на обучение за придобиване на професионална квалификация и/или на ключова компетентност	Изпълнение до 2025 г.	Държавен бюджет и ПРЧР 2021-2027 г.	Брой лица включени в обучение за придобиване на проф.квалифик. и/или ключова компетентност		
2.2.5. Насърчаване на заетостта чрез предприемачество	Изпълнение до 2025 г.	Държавен бюджет и ПРЧР 2021-2027 г.	Бр. лица мотивирани и/или вкл. в обуч. за стартиране и упр. на соб. бизнес, финанс. със средства от държ. бюджет /вкл. чл.48 и чл.49, ал.3 от ЗНЗ/ и от ПРЧР 2021-2027 г.		
3.Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите					
3.1. Подкрепа на провеждане на инициативи и кампании с ромски организации на местно и национално ниво	Държавен бюджет и ПРЧР 2021-2027 г.	Брой срещи на представители на ДБТ с ромски лидери и орга. по места Бр.пров.кампании с ромски орг.			Повишаване на доверието и привличане на повече желаещи да се регистрират на трудовата борса
Цел 4. Осиг.на заетост чрез стимул. на работодат. да наемат на раб. лица от ромски произход, вкл. чрез субсидирана заетост					
4.1.Насърчаване на заетостта на безработни лица, самоопред. се като ромите, чрез вкл. в прогр. и мерки по реда на ЗНЗ, в рамките на НПДЗ и	Изпълнение до 2025 г.	Държавен бюджет и ПРЧР 2021-2027 г.	Брой лица с осигурена субсидирана		

ПРЧР 2021-2027			заетост - 56		
4.2. Осигуряване на заетост на първичния пазар на труда /извън мерки и програми/	Изпълнение до 2025 г.	Държавен бюджет	Бр.лица с осиг. заетост на първичния пазар на тр. - 70		
Цел 5. Активиране на безработни в неравностойно положение на пазара на труда и икономически неактивни лица, чрез насърчаване на трудовото медиаторство и предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане					
5.1. Активиране на икономически неактивни лица чрез трудово медиаторство	Изпълнение до 2025 г.	Държавен бюджет	Брой лица с осигурена заетост		
		Текуща стойност – 78	снa като трудови посредници от ромски произход		
		Целева стойност на натрупване – до 100 годишно			
5.2. Активирани лица от дейността на трудовите посредници – ромски медиатори	Изпълнение до 2025 г.	Държавен бюджет и ПРЧР 2021-2027 г.	Брой активирани лица		Ръст на регистрирани в бюрата по труда, вкл. от ромски произход в резултат от раб.на труд.посредници от ромски произход
Цел 6: Подкрепа на заетостта в дейности, свързани с опазване на околната среда					
6.1. Обучение и насърчаване на заетостта в дейности по опазване на околната среда	Изпълнява се частично до 2030 г.	МТСП, АЗ	Брой лица вкл. В обуч. и заетост по ПРЧР 2020-2027 г., вкл. С осигурена заетост по ЗНЗ за насърч. на зает.на „зелени раб.места”		
		Държавен бюджет и ПРЧР 2020-2027 г.			

Общ. Долни Дъбник-ЗАЕТОСТ

През 2025г. равнището на безработица в Община Долни Дъбник е 8,26 %. Към 31.12.2025г. регистрираните безработни лица в общината са 269 бр.

Трудовата реализация на половината от младите хора е затруднена поради липсата на квалификация и специалност. Продължаващата миграция към икономически по развити райони в страната и чужбина с цел повишаване на образованието или търсене на работа. Професионалната структура на заявените свободни работни места във филиал Долни Дъбник е свързана с дейността в селското стопанство, търговията и услугите. Най-търсените професии са предимно за работници: механизатори, полевъди, шофьори, шивачи, общи работници, хлебари, сладкари, търговски работник.

През 2025 година Община Долни Дъбник има подписани договори за изпълнение на следните програми:

-Продължава реализирането на Национална програма “Заетост на хора с трайни увреждания“, договор 11009-04-04-545#6/22.11.2024г., по която е осигурена заетост на 1 лице търсещо работа, от гр. Долни Дъбник. Програмата е в процес на изпълнение до 30.11.2026г.

-Реализирана е програмата НП “Помощ за пенсиониране“, договор № 11006-04-04-537#7/22.11.2024г., по която е осигурена заетост на 1 лице от гр. Долни Дъбник. Програмата е изпълнявана до 30.12.2025г.

- Реализирана е НП „Старт на кариерата“ по №21001-04-04-107#9. Осигурена заетост на 1 лице търсещо работа, от гр. Долни Дъбник, до 20.10.2025г.

- На 30.10.2025г. започна реализирането на Национална програма за обучение и заетост на продължително безработни лица – Компонент -2“ по Договор №21036-04-04-160#6/29.10.2025г. Осигурена е заетост на 5 лица от община Долни Дъбник. Продължителността на Договора е до 31.12.2025г.

Общ. Искър-ЗАЕТОСТ

От страна на ромската общност в общ. Искър, липсва активност за достъп до пазара на труда, както и интерес за търсене на работа. Преобладава сред тях ниска грамотност, липса на трудов опит и квалификация, ниска мотивация за работа. Поради несъответствието на квалификацията на безработните лица с изискванията на работодателите се задълбочава дисбалансът между търсенето и предлагането на работна ръка и липсата на трудов опит. Голяма част от регистрираните безработни лица се регистрират за ползване услугите на други институции – Дирекция „Социално подпомагане“, Национален осигурителен институт, болници и пр.

По данни на общински филиал Искър към Дирекция „Бюро по труда“ град Долна Митрополия са изпълнявани проекти за намаляване на безработицата в община Искър по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейски социален фонд +, като:

1. Проект „Родители в заетост“ с одобрени 85 заявления от подадените 117 бр. от родителите. Брой одобрени заявления от безработни /неактивни лица за детегледачки е 99 броя от подадените 114 бр. за 2025 г.

2. По проект „Младежки практики“ са сключили договор за заетост 6 бр.

3. Проект „Започвам работа“ – Компонент 3 „Заетост“ са сключили договор за заетост 93 бр.

4. Проект „Започвам работа“ Компонент 1 „Активиране“ 416 са устроени на работа.

Община Искър търси начини за подкрепа на създаване на работни места, чрез включване в Национални програми по заетост. Програмите са с краткосрочен характер, а по-важно е в дългосрочен план да се създават устойчиви работни места.

Програми и мерки за заетост, през 2025 година в община Искър:

- По проект „Започвам работа – к3-Заетост“ са назначени 8 лица;
- НП ПОЗПБЛ К2 са назначени 3 лица;
- НП ЗОХТУ е назначено 1 лице;
- НП Помощ за пенсиониране е назначено 1 лице;
- Програма Старт в кариерата е назначено 1 лице;
- По Асистенстска подкрепа е предоставена услугата „домашен помощник“ назначени са 15 броя социални асистенти.
- По Закона за личната помощ са осигурени 180 лични асистенти.

Общ. Кнежа-ЗАЕТОСТ

Високата безработица е един от най-сериозните фактори, които допринасят за социалната изолация на тези етнически общности. Ежегодно от общинския бюджет се отпускат еднократни помощи, като през 2025 г. около 90 % от получаващите еднократни помощи лица, са от ромски произход-делът е непроменен в сравнение с 2024г

Безработицата, особено дълготрайната безработица, ниското ниво на активност, демотивираност и заетостта в сивата икономика са основните фактори за обедняване и социална изолация на ромския етнос.

Равнището на безработица към 31.12.2025 г. е 10,6 % . – с 0,1% по-ниско равнище в сравнение с 2024 г. Броя на регистрираните безработни лица през 2025 г. на територията на Община Кнежа е 504 лица, което е със 7 лица по-малко в сравнение с 2024 г. Сред ромската общност в общината има трайно безработни лица, като голяма част от тях са трайно безработни за повече от 12 месеца.

Една от стратегиите за интеграция и намаляване на бедността в тази ситуация е прилагането на мерки за осигуряване на възможност за придобиване на професионална квалификация, мотивиране и осигуряване на субсидирана заетост на маргинализираните групи лица.

Наблюдават се голям брой на нерегистрирани безработни и неактивни лица от уязвими групи в бюрото по труда; пасивност от страна на безработните при търсене на работа, липсата на мотивация, умения за работа и личностно представяне;

Община Кнежа съвместно с териториалните структури на Агенция по заетостта и Агенция за социално подпомагане активно участва в програми за заетост, оградяване, професионално обучение и ориентиране, насочени основно към безработни, представители на етнически групи на пазара на труда, лица, които са с ниско образование или без образование и не притежават съответната квалификация.

По данни на Дирекция „Бюро по труда“ към 31.12.2025 г. по Проект „Младежка заетост +“ са включени 36 лица, по Проект "Започвам работа" Компонент 3-Заетост – са включени 12 лица и по Проект „Младежки практики“ са включени 7 лица. По програмата за обучение и заетост на продължително безработни лица е участвало 1 лице през 2025 г. Включени в обучителни курсове за професионална квалификация от началото на 2025 г., са както следва: по Проект на БСК – 20 лица в курс за ПК; по Проект „Път към успех“ АИКБ – 20 лица са включени и са завършили курс за КК и са включени в курс за ПК; Обучение в ЦРЧРРИ – 4 безработни лица са включени в курс за ПК и 1 за КК.

Общ. Левски-ЗАЕТОСТ

Цел/ Мярка	Целева/обща	Период	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – в евро)	Индикатори/ Резултати
Цел1/ мярка 1.1 Повишаване на предприемаческата култура	Обща	2025 г.	Бюро по труда Левски; Община Левски; Бизнеса/ Работодатели	Общински бюджет. Държавен бюджет за активна политика на пазара на труда (АППТ). Европейски средства: 2021-2027 г.	Насърчаване на заетостта, чрез включване в програми и мерки по реда на ЗНЗ, в рамките на НПДЗ и ПРЧР 2021-2027 г. Брой лица, мотивирани за активно поведение на пазара на труда – над 100 лица, вкл. роми. Брой лица с осигурена субсидирана заетост: 6 по Проект „Започвам работа“; 18 по „Младежка заетост +“; 27 по програма „Аварийни дейности“, НП за заетост и обучение на хора с трайни увреждания – 1 лице, Проект „Младежки практики“ 1 и 2 – 29 лица, програма „Старт на кариерата“ – 1 лице, програма "Активиране на неактивни лица" – 1 лице / младежки медиатор/. Общо лица за 2025 г. – 82, вкл. от малцинствени групи.
Цел2/ мярка 2.1 Организиране на курсове и обучения	Обща	2025 г.	Бюро по труда Левски; Община Левски	Общински бюджет. Държавен бюджет за активна политика на пазара на труда (АППТ). Европейски средства: 2021-2027 г. НПВУ	Програма за заетост и обучение на продължително безработни лица – 2 лица. Проект „Започвам работа“ – издадени ваучери за обучение /13 бр./ Предоставени обучения за дигитални умения – 98 бр. Обучения на педагогическите специалисти за интеркултурно образование в мултикултурна среда – предстои по проект.
Цел3/ мярка 3.1 Организиране на семинари, дискусии, кръгли маси, кампании.	Целева	2025 г.	Община Левски; Бизнеса/ Работодатели; Представители на общностите, за които са предназначени мерките.	Общински бюджет. Европейски средства: 2021-2027 г.	Организиране на семинари, дискусии, кръгли маси, кампании във връзка със създаване на Местна инициативна група на територията на общината.
Цел4/ мярка 4.1 Трудови медиатори	Обща	2025	Община Левски; ДБТ	Държавен бюджет	Дейности на младежки медиатор: Брой идентифицирани неактивни младежи от 18 г. до 29 г. – 170 лица. Бр. активирани младежи – 59.

Общ. Червен бряг-ЗАЕТОСТ

Цел 1 - Насърчаване на заетостта чрез мотивиране, професионално ориентиране и обучение на безработни лица

Мярка 1.1 - Подкрепа за професионално ориентиране и мотивиране

- Тип на мярката: целева
- Период на изпълнение: 2025–2027 г.

- Отговорна структура/партньори - Професионални гимназии; Бюро по труда
  - Финансиране – Държавен бюджет
- Осъществени брой кампании за професионално ориентиране – подкрепа за професионално ориентиране и мотивиране – 10 лица са включени в мероприятията за професионално ориентиране и 18 лица в Ателиета за търсене на работа.

Цел 2: Осигуряване на заетост, вкл. чрез предприемачество, на лица от ромски произход

Мярка 2.1. Насърчаване на заетостта на безработни, самоопределили се като роми, чрез включване в програми и мерки по реда на ЗНЗ, в рамките на НПДЗ и ПРЧР 2021-2027

- Тип на мярката: целева
  - Период на изпълнение: 2025–2027 г.
  - Отговорна структура/партньори - Дирекция „Бюро по труда“
  - Финансиране – Държавен бюджет
- Брой лица самоопределили се като роми с осигурена субсидирана заетост – средномесечно 78 безработни лица, през 2024 г. са 86.
 Брой обхванати лица по различни дейности – 95 безработни лица, за сравнение през 2024 г. – 82.
 Брой лица включени в обучения – 0. През 2024 г. – 0.
 Брой лица с осигурена заетост – 66, през 2024 г. – 82. От тях:
- започнали работа на първичен пазар – 29 лица, през 2024 г. – 34
  - започнали работа по програми и мерки за заетост по ЗНЗ – 6 лица, през 2024 г. - 10
  - започнали работа по проекти на ПРЧР – 31 лица, през 2024 г. – 38.

Общ. Долна Митрополия-ЗАЕТОСТ

Малцинствените групи в Общината се намират в особено тежко социално-икономическо състояние. Те са с най-висок процент на безработни лица в обл. Плевен, които нямат стабилен трудов ангажимент. Профилът на безработицата на територията на общината показва тенденция за постоянна регистрирана безработица на ниско квалифицираните и/или без квалификация жители на общината. Сред представители на ромската общност са най-много онези, които разчитат на социални помощи и не могат да покрият социалния минимум за оцеляване. Високата безработица е един от най-сериозните фактори, които допринасят за социалната изолация на тези етнически общности. Дирекция „Бюро по труда“ – Долна Митрополия активно реализира държавната политика за насърчаване на заетостта и закрила при безработица и популяризира текущите програми и насърчителни мерки за заетост сред работодателите в региона.

Регистрираните безработни лица към 31.12.2025 г. са 266 лица, от които 43 са се самоопределили като роми, като равнището на безработица е 4.79 %.

ПРИОРИТЕТ 4: ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Общ. Пордим-ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Общината е предоставила общински терени в регулация с отстъпено право на строеж за изграждане на собствени жилища с цел подобряване условията на живот на ромското население. Изградените жилищни сгради са законни. Няма обособени махали, където да живее изцяло ромско население. Терените се намират във всички населени места на община Пордим. Някои от групите поддържат нисък стандарт и живеят в крайно лоши битови и санитарно-хигиенни условия.

Често в дадено жилище живеят различни възрастови поколения и няколко семейства обикновено с две, три или повече деца. Няма самонастанили се извън населеното място или изградени незаконни местообитания(катуни), извън границите на населените територии.

Общ. Гулянци-ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Община Гулянци има недостиг на общински жилища, което затруднява осигуряването на жилища за нуждаещите се семейства, които са предимно от рисковите групи на населението. Липсват механизми, които да стимулират инвестиции в тази посока, което ограничава възможностите на Община Гулянци да провежда адекватна социална жилищна политика.

Същевременно голям брой частни жилища в селата са необитаеми и свободни, намират се в райони без канализация и са неблагоустроени, изоставени и полусъборени.

В последните години се наблюдава положителна тенденция на закупуване на жилища от страна на ромите в квартали населени с българи, като старите гета постепенно деструктурират. Това значително повлиява в положителен аспект интеграцията на малцинствата и преодоляването на бариерите по социално-икономически признак. На лице е стремеж и мотивация у общността да живее при по-добри битови условия и да полага усилие да постигне това.

Общ. Белене-ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Характерно за ромската общност е съжителството на няколко семейства в една къща, обикновено с две, три или повече деца. Това създава социално-битови неудобства, които могат да бъдат преодолявани с промяна в нагласите и традициите на общността.

На територията на община Белене няма обособени махали, където да живеят изцяло ромско население. Няма самонастанили се извън населеното място или изградени незаконни местообитания (катуни) извън границите на населените територии.

Общ. Плевен-ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

По степен на инфраструктурна обезпеченост ромските квартали в Община Плевен са такива, в които има електроснабдяване и водоснабдяване, но нямат канализация. Уличната мрежа е по-слабо поддържана, поради системен проблем, свързан с невъзможност за прилагане на улична регулация и недофинансиране.

В по-голямата част от малките населени места на общината, ромската общност се заселва в свободни жилища след пазарни сделки за покупко-продажба. В тези населени места липсва елемент на жилищна и пространствена сегрегация по отношение на ромското население.

По данни на ОП „Жилфонд” през 2025 г. в общински жилища са настанени 193 бр. ромски семейства.

Най-честите проблеми след наемането на общински жилища са следните:

- Неспазване на добрите нрави на поведение, чрез събиране на големи групи хора, които вдигат шум и нарушават по този начин нощната тишина и регламентираният часове за почивка;
- Лошо стопанисване на жилищата и увреждане на общинското имущество;
- Нередовно плащане на месечния наем и консумативните разходи;
- Промяната в условията за обитаване на общински жилища /приети през м. юни 2025 г./ Въвеждането на нови условия, като регистрация при личен лекар, редовни имунизации и посещения на детски и учебни заведения, поставя допълнителни затруднения през ромските семейства и водят отново до загуба на право на обитаване на общинско жилище.

3.1. Продължаване функционирането на мрежата от резидентни социални услуги в общността за деца/лица в риск (7 центъра за настаняване, от семеен тип, за 96 деца, изведени от специализирани институции)	бенефициент	3 150 000 лв.	Настанени 80 деца		Настанени 80 деца
3.2. Изграждане и модернизация на основната социална инфраструктура – образователна, здравна, социална, културна					
3.2.1. Проект №: BG05SFPR002-2.012-0047 Иновативни здравно – социални услуги на територията на община Плевен Програма "Развитие на човешките ресурси" 2021-2027, BG05SFPR002-2.012 - Иновативни здравно-социални услуги	Бенефициент	1 902 225.97 лв.	Участници в неравностойно положение подобрени условия на живот в резултат на интервенция		Проектното предложение цели да се подобри предоставянето на интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда за нуждаещи се самотноживеещи лица с увреждания и възрастни хора в невъзможност за самообслужване.
3.3. Развитие на съвременна техническа инфраструктура (изграждане на нова или доизграждане на съществуваща)					
3.3.1. Проект №: BG16FFPR002-5.001-0008 Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Плевен	бенефициент	Бюджет: 29 508 685 лева финансиран от Програма "Околна среда" 2021-2027	Жилища подменени отоплителни уст. на твърдо гориво (По-слабо развит) (Опазване на природата и биологичното разнообразие) – 2669	Жители, ползващи се от мерки за качеството на въздуха – 110 251	Основна цел на проекта е да се подобри качеството на атмосферния въздух (КАВ) чрез намаляване наднормените нива на фини прахови частици (ФПЧ10) на територията на община Плевен. Специфичната цел на проекта е да се подменят отоплителни устройства на твърдо гориво на домакинства с екологични алтернативи.
3.3.2. Процедура BG-RRP-4.024 Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд - етап I и етап II		40 000 000 лв. Национален план за възстановяване и устойчивост			Проектът предвижда изпълн. на интервенции свързани с подобряване на енергийните характеристики на сградите, чрез въвеждане на мерки за ЕЕ, обновяване на сградите, с цел удължаване на жизнения ѝ цикъл и изпълнение на допустими дейности, свързани с отстраняване на локални дефекти и повреди, СМР, които произтичат от нормативни изискв. свързани с безопасната експлоатация на сградите и са предписани като задължителни в техническия паспорт на сградата и СМР, които са нормативно необходими за въвеждане на сградата в експлоатация, и СМР с осигуряване на пожарната безопасност.

3.3.3. Енергийно обновяване на многофункционална спортна зала „Спартак“, гр. Плевен	Бенефициент	524 лева финансиран от Национален план за възстановяване и устойчивост, Процедура: BG-RRP-4.020 - Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт.	Завършено енергийно-ефективно обновяване на жилищни сгради — брой на обновените сгради - 1	Намаляване на емисиите на парникови газове – 478,73 3. Понижаване на годишното потребление на първична енергия – 2 290 367,61 kWh/година	Целта на проектното предложение е подобряване на енергийните характеристики на сградата, чрез въвеждане на устойчиви високоефективни мерки за енергийна ефективност; достигане на клас за енергопотребление клас „А“, постигане на минимум 30% спестяване на първична енергия за намаляване на разходите за енергопотребление, водещо до подобр. на усл. в помещенията и обнов. на сградата, с цел удължаване на жизн. ѝ цикъл; изгр. на достъпна архитект. среда на сградата.
3.4. Обновяване на сградния фонд за осигуряване на повече лица и семейства в нужда					
3.4.1. Поддръжка и ремонт на общински жилища за нуждите на социално слаби групи от населението.	Бенефициент	Общински бюджет	Обособ. на нов жилищен фонд за нуждите на Общ. Плевен с цел осиг. на жил.настан.на уязв., малц. соц.слаби групи	Подобро състояние на жилищната инфраструктура	Ръст на настанените крайно нуждаещи се и социално слаби групи от населението

Общ. Долни Дъбник-ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Ромите в община Долни Дъбник са около 10% от населението. Живеят основно в селата от общината. Често в една къща живеят няколко семейства, обикновено с две, три или повече деца. Къщите са без канализация. Жизнените условия в селищата от общината се подобряват постоянно посредством общинския бюджет и участието ни по програми и проекти. Наблюдава се процес на закупуване на жилища от страна на ромите в квартали населени с българи. Има изградена система за сметопочистване. На територията на общината няма отредени терени за строителство с цел удовлетворяване жилищните нужди на ромското население. За населените места от община Долни Дъбник има действащи регулационни планове, в които няма обособени територии за ромите.

Общ. Искър-ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Общината се грижи за поддръжката на инфраструктурата и хигиенните условия. Има изградена система за сметопочистване и сметоизвозване, поставено улично осветление, направени пешеходни пътеки и изкуствени неравности за предпазване на населението. Наблюдавана е тенденция на закупуване на жилища от ромите и други етноси в централните части на населените места. Това значително повлиява в положителен аспект интеграцията на малцинствата и преодоляването на бариерите по социално-икономически признак. На лице е стремеж и мотивация у общността да живее при по-добри битови условия и да полага усилие да постигне това. Поради миграция голям брой частни жилища са необитаеми. Няма къщи, които да са построени незаконно и да не са в урегулиран поземлен имот на общината. Всяка година се предвиждат средства за неотложни ремонти на сгради, при възникване на непредвидени инциденти. В община Искър са малко случаите с проблеми относно жилищни условия. Обикновено това са изоставени жилища или жилища на уязвими групи. Има изградена водопроводна мрежа. Остава един основен проблем, липса на ВиК система в общината.

Общ. Кнежа-ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Голяма част от къщите в кварталите с компактно ромско население са двуетажни, но много от тях не са свързани със системата за канализация на града. Част от улиците са с реновирана инфраструктура, като продължава търсене на средства за асфалтиране на нови улици, обхващащи ромските квартали. Има изградена система за сметопочистване и сметоизвозване, която работи ефективно.

Всички домове в ромските квартали са снабдени с електричество със собствен електромер, единици са семействата, които не разполагат с такъв и не се снабдяват с електричество. В домовете има изградена връзка за водоснабдяване от централен водопровод и има поставени водомери. По-голяма част от ромите използват интернет връзка в домовете си.

Сред водещите проблеми в тези квартали си остава незаконното строителство, лошата жилищна и публична инфраструктура и ограничения достъп до качествени комунални услуги. Висок е и делът на собствениците на жилища, които не могат да покриват увеличаващите се разходи за издръжка на домовете поради ниски доходи на домакинствата.

Общ. Левски-ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Оперативна цел: Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги.

Цел/ Мярка	Целева/обща	Период	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – в евро)	Индикатори/ Резултати
Цел2/ Подобряване на техническата инфраструктура.	2.1 Обща	2025 г.	Община Левски	Общински бюджет; Държавен бюджет; СПРСР.	Изградени обекти от техническата инфраструктура: благоустройство на градски парк, реконструкция на водопроводна система, ремонт на път. Проектиране на техническа инфраструктура:

					Водоснабдяване за общински села. Договори за финансиране на проекти за реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа за селата Асеновци, Изгрев, Стежерово, Обнова, Трънчовица и Българене.	
Цел4/ Реконструкция инфраструктурни обекти	мярка 4.1 на	Обща	2025 г.	Община Левски	Общински бюджет; Държавен бюджет Фонд „Социална закрила“	Реализиран проект „Аварийен ремонт на покрив на Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания“. Основен ремонт на спортни площадки в 4 образователни институции.

Анализ: Осигурени нормални жилищни условия за нуждаещи. Жилищният фонд на Община Левски е стар и амортизиран. Средствата, които се получават от наеми са напълно недостатъчни за неговата поддръжка.

Общ. Червен бряг- ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Жилищните условия и инфраструктурата на терените, обитавани от ромите в община Червен бряг, са в задоволително общо състояние.

Прогнозното развитие на жилищния фонд на общината е в пряка зависимост от демографските и икономически тенденции, характерни за региона. Процесът на обезлюдяване на периферните селски райони продължава и води до увеличаване броя на необитаеми жилища и западане на жилищните структури. Не малка част от жилищния фонд в общината е морално остарял и загубил естетическите си качества.

Община Червен бряг разполага с общински жилищен фонд, който се предоставя за настаняване под наем на крайно нуждаещи се граждани, които в по-голямата си част са от ромски произход.

Цел 1: Осигуряване на условия за придобиване на финансово достъпни жилища и условия за въвеждане на алтернативни модели на социални жилища за домакинства от зоните с концентрация на бедност

Мярка 1.1 - Поддържане на съществуващия жилищен фонд за настаняване на крайно нуждаещи се граждани под наем

- Тип на мярката: целева
- Период на изпълнение: 2025–2027 г.
- Отговорна структура/партньори - Община
- Финансиране – Общински бюджет

Цел 2: Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.

Мярка 2.1. Подкрепа при развитието на образователна, културна, спортна инфраструктура и насърчаване на публично-частното партньорство.

- Тип на мярката: целева
- Период на изпълнение: 2025–2027 г.
- Отговорна структура/партньори - Община
- Финансиране – По програми/Общински бюджет

Общ. Долна Митрополия- ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

В повечето населени места в общината, където има съсредоточени големи маси от хора с ромско и турско самосъзнание, има обособени квартали на уязвими етнически малцинства със структурна бедност. В някои населени места, на етническите малцинства има предоставени общински терени извън регулацията. На тези места има изградена водоснабдителна мрежа и електроснабдяване. В други населени места с висок процент етнически малцинства, има обособени квартали в регулацията на населеното място – електрифицирани, водоснабдени, улици с трайна настилка. В повечето селища част от ромските семейства са закупили имоти и са се заселили в различни части на населеното място. Много семейства имат проблеми, произхождащи от лошите битови условия, липса на финансови средства и многочленни семейства живеещи в едно жилище.

ПРИОРИТЕТ 5: ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Общ. Пордин- ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Дейността на МКБШПМН е регламентирана в чл. 10 от Закона за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Местната комисия организира и координира социално-превантивна дейност на територията на общ., разработва програми за ограничаване действието на криминогенните фактори, работи съвместно с органите, имащи отношение към закрилата и защитата на малолетни и непълнолетни.

По-младата част от ромското население, особено родените след 1980 г. са масова неграмотни – за разлика от възрастните роми. Проблемите, които възникват са бързото включване още от ранна възраст на децата им в извършване на престъпни деяния, като просия, джебчийски кражби и др., с цел избягване на наказателна отговорност.

Характерни за ромските групи са лошото социално-икономическо състояние, високата безработица, ниските доходи с някои изключения и незачитане нормите на поведението в обществото, което е предпоставка за извършване на престъпления с цел набавяне на средства за изхранване на семейството. Всичко това води до висока престъпност, нарушаване на обществения ред и неспазване на никакви морални, етични и обществени норми от страна на малцинствата.

Общ. Гулянци, общ. Белене - ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

В своята работа по изпълнение на Плана за интеграция на ромите общ. Гулянци и общ. Белене спазват върховенството на закона и принципите за недискриминация. Във всички сфери на дейност администрацията и останалите ангажирани в процеса на интеграция се ръководят от толерантност, разбиране и зачитане на междуетническите различия, спазване на правата на човека и създаване дух на съпричастност и усещане за цялост в общността.

Общ. Плевен- ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Въпреки постигнатия напредък са налице редица трудности и предизвикателства, които продължават да бъдат обект на дискусии, кръгли маси, работни групи и др. механизми за тяхното решаване. Трудностите са свързани с ниската мотивация на част от родителите от ромския етнос за получаване на образование на техните деца; все още много млади роми продължават да остават без подходящо образование; рано да напускат училище; или да не тръгват на училище; ранните бракове; включването в адекватни обучения и създаването на устойчива заетост; подобряването на пригодността за намиране на работа на младите хора, които не работят, не учат и не се обучават. Тези ключови фактори за намаляване на бедността и социалното изключване са свързани с промени в нагласи, стереотипи и нямат краткосрочно решение.

5.1.1. Създадена е организация за придобиване и анализ на информация, способстваща за идентифициране на съществуващи проблеми, свързани със сигурността в ромските квартали, както и получаване на изпреварваща информация за наличие на индикации за предстоящо извършване на нарушения на обществения ред или други противоправни деяния, както и установяване на лица, живеещи в ромските квартали и представляващи интерес за органите на полицията.	партньор	Не са необход.	През 2025 г. са пров.ежемес.обуч. с полицейските служб. от 11 РУ на терит. на обл. за повиш.еф.в раб.в мултиетническа среда.	Ограничаване на дискриминацията и нетърпимостта във всичките и форми и изражения като най-чести нарушения и злоупотреба с човешките права
5.1.2. Създадена е организация на база оценка на оперативната обстановка, при необходимост да се актуализира работното време на полицейския състав и извършат промени в разстановката на нарядите, изпълняващи ППД, с цел гарантиране на полицейско присъствие и своевременно реагиране в районите с компактно ромско население.		Не са необход.	Ежемесечно, всички институции	Повишено взаимодействие между институциите и ОДМВР за спазване на правата на човека и недопускане на полицейско насилие.
2.1. Изв. е оценка на оперативната обстановка, като са предприети действия за пров. на периодични срещи 2.2. Планират се и провеждат на ежемесечни съвместни „Специализирани полицейски операции“ със сили и средства на ОДМВР – Плевен и ГДЖСОБТ /ЗЖУ – Плевен/ по линия на противодействие на битовата престъпност, включително за спазване на разпоредбите на закона за „Гражданската регистрация“, наредбата на общината, както и норм.актове, касаещи изв. на търговска, финансова и други дейности.	партньор	Не са необход.	Ежемесечно	Повишено взаимодействие между институциите, ОДМВР и представители на ромската общност. 2.2В резултат на тези действия се мотивират тези лица да се придържат към закона и законосъобразно поведение
2.3. Създадена е организация за своевременен информационен обмен и изготвяне на справки за всеки конкретен случай на извършване на групови нарушения на обществения ред и други тежки противоправни деяния в населените места и квартали с компактно ромско население.	партньор	Не са необход.	Регулярно	В резултат на тези действия се мотивират тези лица да се придържат към закона и законосъобразно поведение
2.4. В изпълнение на Решение № 373 от 05.07.2017 г. на МС е приет Механизъм за съвм. работа на инст. по обхв. и задържане в образ. система на деца и ученици в задълж. предуч. и уч. възраст. В тази връзка ежеседмично се провеждат разговори с директорите на учебни заведения, които са с преобладаващи ученици от ромски етнос. Служ. на МВР са поели ангажименти като са вкл. в определ. екипи за обхват с длъжностни лица от други институции /Община – Плевен, РУО и ОЗД/ и по места е създ. орг. за издирване на необхванатите в образователната система деца и набелязване на мерки спрямо тях.	партньор	Не са необход.	Ежемесечно	През 2025 г. ежеседмично са извършвани проверки за установяване на деца, не посещаващи редовно училище, като се посещават домовете им и се провеждат беседи с близките.
2.5. Сътрудничество с медиите, при реализиране на съвместни дейности, насочени към правната компетентност и повишаването на чувството за сигурност. Обновяване на Интернет страницата на ОД на МВР – Плевен - За осигуряване на прозрачност в дейността на МВР, изпълнение на европейските изисквания за хармонични отношения и партньорство на МВР със структурите на гражданското общество в България, ефективна комуникация между организацията и нейните публики, неутрализиране на конфликти и кризи, и компетентно разрешаване на обществени проблеми се поддържа ежедневно уебсайт на институцията.	партньор	Не са необход.		Средствата за масово осведомяване да допринесат за повишаване на сигурността в областта чрез популяризиране на мерките с превантивна насоченост.

Общ. Долни Дъбник- ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Основната насока при работата на РУ – Долни Дъбник е недопускане на междуетнически конфликти в кварталите със смесено население и приобщаването на лицата от малцинствените групи към общността, като се съблюдава спазването на обществения ред и правата на територията на общината. В районите с компактно ромско население нивото на престъпността е ниско поради факта, че живущите в тях не извършват престъпления в местата, където живеят. Най-често срещаните противообществени прояви са битови скандали и побои, вътре в семействата и такива свързани с изострени междусъседски отношения.

През 2025г. година МКБППМН в Община Долни Дъбник е работила с 6 /шест/ обществени възпитатели. Обществените възпитатели са работили превантивно с 42 /четиридесет и две/ деца на територията на общината, за които съществува сериозна опасност за тяхното развитие и възпитание, не посещават редовно училище и деца с отклонение в поведението. Децата поставени под възп.надзор, с които се извършва превантивна корекционно-възпитателна дейност, не са извършители на противообществени прояви. Това са деца живеещи в неблагоприят. усл. на живот, развитие и възпитание.

Общ. Искър- ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Големия брой безработни е предпоставка за извършване на престъпленията, както и обезлюдяването на населените места. Често е посягано на необитаемите имоти, на горския фонд и др. Предприети са своевременни мерки, спазен е толерантният тон към извършителите на престъпленията.

В последните години е активизиран диалога между полицията и ромската общност свързан с основните принципи на Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030).

В община Искър е създадена Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, съгласно чл.6, ал.1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. МКБППМН осъществява своята дейност с помощта на трима обществени възпитатели, които са педагози. Приоритет в тяхната работа са разговорите с децата, които са под техен възпитателен надзор, тези, които са склонни към осъществяване на противообществени прояви и техните родители. Осн. цел при работата на МКБППМН – Искър е да се постигне положителна промяна в поведението на малолетни и непълнолетни, да намали противообществените прояви сред подрастващите. Общественият възпитател се занимава индивидуално с малолетни и непълнолетни, нуждаещи се от подкрепа и контрол. През 2025 година са проведени 8 възпитателни дела на малолетни и непълнолетни, извършили нарушения. Причините, довели до извършването на противообществени прояви и престъпления от младежи са комплексно обусловени.

Общ. Кнежа- ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Като основна цел за изпълнението на този приоритет е подобряването на ефективността на работата на полицейските служители в мултиетническа среда при спазване на стандартите по правата на човека. Ефективната дейност на местната полиция в тази посока се изразява в провеждането на беседи с младежи от ромски произход за превенция на престъпността; превантивна работа, съвместно планиране и провеждане на работни срещи относно разпространението на наркотични вещества в кварталите с ромско и смесено население; засилване на полицейското присъствие в училищата и следене за спазване на обществения ред. На места с повишена опасност от криминогенни действия са изградени охранителни системи за видео наблюдение на обектите.

Общ. Левски- ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Основна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на „език на омразата“.

Цел/ Мярка	Целева/обща	Период	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – в евро)	Индикатори/ Резултати
Цел1/ Осъществяване на сътрудничество между заинтересованите страни.	1.1	2025 г.	Община, Образователни институции, МКБППМН	Община, МОН, МКБППМН	Спортни меропр. за утвържд. на толерантни междуетн.отношения-в етап на изпълнение са проекти за изграждане на 5 нови спортни площадки в образователните институции. Мултидисциплинарни екипи за взаимодействие при случаи на деца в риск от отпадане от училища, деца в риск, породен от лоша семейна среда. Съвместна работа с центрове за предоставяне на социални услуги за деца /СОНИК СТАРТ/ в град Левски. Постоянна работа и взаимовръзка с Отдела „Закрила на детето“ в ДСП-Левски. Орг. на приобщ. и културни събития за децата от ЦНСТ, включване и интегриране на децата в разл.общински инициативи.
Цел 1/ Реализиране на програми и проекти,нас.към утвържд. На толерантни междуетн.отношения.	1.2	2025 г.	Община, Образователни институции, МКБППМН	Европейски средства по Програма „Образование“ 2021-2027 г.	В етап на изпълн. е проект за утвържд. на толерантни междуетнич. отношения – участници са над 200 деца и родители. Орг. на събития с превант. цел, осъществяване на беседи, инициативи и тренинги с учители, ученици и родители.

Анализ: Училища, детски градини, НЧ, НПО и всички институции, с които работи общината осъществяват дейността си без да допускат форми на дискриминация. Основно в детските градини и училищата ежедневната дейност е свързана с разяснителни и информационни действия, насочени към утвърждаване на толерантни междуетнически отношения, повишаване на чувствителността и нетърпимостта към прояви на дискриминация чрез всички форми, вкл. и спорт.

Общ. Червн бряг- ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Приоритетът е насочен към гарантиране на равнопоставеност, защита от дискриминация и повишаване на правната култура сред ромската общност. Целта е насърчаване на активното гражданско участие и спазването на законовите норми.

Релевантните цели включват повишаване на информираността за права и задължения, превенция на дискриминационни практики и укрепване на доверието в институциите.

Цел 1 - Повишаване гаранциите за ефективна защита на правата на българските граждани в уязвимо социално положение, принадлежащи към различни етнически групи.

Мярка 1.1 - Превантивна работа на полицията и обществеността, съвместно планиране, работни срещи срещу разпространението на вредните зависимости

- Тип на мярката: целева
- Период на изпълнение: 2025–2027 г.
- Отговорна структура/партньори - РУ, МКБППМН
- Финансиране – Държавен бюджет и общински бюджет

Проведена е среща на тема „Превенция на употребата на НВ“. В срещите са участвали 62 родители, 165 малолетни и 63 непълнолетни. Също така е проведена среща на тема „Превенция на употребата на алкохол и тютюнопушенето“ – 19 малолетни.

Мярка 1.2 - Провеждане кампании и обучения по права на човека

- Тип на мярката: целева
- Период на изпълнение: 2025–2027 г.
- Отговорна структура/партньори - Училища; ДГ; МКБППМН

Цел 2: Ефективно прилагане на политиките за интеграция на ромите за постигане на равенство, достойно съществуване и пълноценно участие в обществения живот.

Мярка 2.1. - Дейности по предотвратяването и противодействието на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

- Тип на мярката: целева
- Период на изпълнение: 2025–2027 г.
- Отговорна структура/партньори - МКБППМН
- Финансиране – Общински бюджет

Проведени са срещи на тема „Детско правосъдие. Права и отговорности“ – участие са взели 42 малолетни; „Последици от престъпленията“ – 43 непълнолетни; „Превенция на насилието и тормозът в училище“ – 142 малолетни и 85 непълнолетни; 19 ноември – Световен ден на превенцията на насилието над деца – 25 родители, 98 малолетни и 23 непълнолетни.

Цел 3: Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт

Мярка 3.1. - Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт.

- Тип на мярката: целева
- Период на изпълнение: 2025–2027 г.
- Отговорна структура/партньори - Община, училища, спортни клубове
- Финансиране – Общински бюджет и по програми

Общ. Долна Митрополия- ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

МКБППМН работи съгласно ЗБППМН и Закона за закрила на детето с всички деца от 8 до 18 години независимо от пол, раса и етническа принадлежност. Мерките за спазване на закона са обучителни и контролни. Местната комисия извършва социално превантивна и корекционно ресоциализираща дейност с малолетни и непълнолетни. Дейностите са:

Ранна превенция за откриване на симптоми за извършване на противообществени прояви и престъпления.

Тази дейност се реализира в училищата със съдействието на класните ръководители, педагогически съветници и родителските съвети. Проведени през 2025 г. 32 лектории с ученици и профилаксирани 42 деца.

Ограничаване криминалната активност на ромските деца:

Със съдействие на училищните ръководства за прибиране на всички подлежащи на задължително обучение. Включване на секретаря на МКБППМН и 5 обществени възпитатели в екипите за обхват и задържане на ученици в задължителна училищна възраст.

ПРИОРИТЕТ 6: КУЛТУРА И МЕДИИ

Общ. Пордим, общ. Гулянци, общ. Белене, общ. Долни Дъбник, общ. Искър, общ. Кнежа-КУЛТУРА И МЕДИИ

Дейностите в областта на културата на територията на общините се реализира със съдействието на Народните читалища и съдействието на самите общини. Всички те развиват културна и просветна дейност. Към тях са изградени и художествени самодейни състави.

Те осъществяват разнообразна читалищна дейност в различните сфери на изкуството, науката, културата, социалните услуги и подпомагат оформянето на културно-просветния облик на общините като цяло; организират се мероприятия през цялата година-лятна занималня, прожекции на филми, самодейни участия, концерти, отбелязване на традиционни и други празници, школи, участия в конкурси и др.; обхващат се, както традиционните им дейности за запазване и разпространение на местните обичаи, ритуали и обреди на танцовото, музикалното и словесното творчество, библиотечна дейност, така и разработването на различни проекти и програми.

Ромските деца участват активно в самодейните колективи към народните читалища, част са от всички организирани празници и чествания. Наблюдава се желание и стремеж от страна на ромските деца и техните родители да бъдат част от общността. В тази връзка общините използват всички възможности, заедно с училища, детски градини за създаване на условия за запазване и поддържане на тази тенденция.

Общ. Плевен-КУЛТУРА И МЕДИИ

Основната цел която се преследва тук е Запазване и развитие на културната идентичност на малцинствените общности.

Като важен приоритет в Общинския план за развитие е взаимодействието на Общината с неправителствения сектор в областта на културата и изкуствата и създаване на условия за партньорство в редица важни за местната общност инициативи и проекти, някои от които с трайно въздействие върху културния живот на град Плевен и областта. Особено активност в областта на културата развиват Съюза на плевенските художници, Дружеството на писателите, Сдружение „Сцена на духовността“ ПОФ „Читалища“ Център за работа с деца.

Цел 1. Запазване и развитие на културната идентичност на малцинствените общности.					
1.1. Съхраняване на етнокултурната идентичност, многообразие и уникалност на традициите					
1.1.1. Орг. и пров. на тематични вечери „История, култура и традиции на ромите“ с. Буковлък.	Партньор	Държавна субсидия Общинска субсидия	Брой проведени мероприятия и брой на включените участници – 4 мероприятия и общо 165 души за 2024/25 г.		Увеличаване броя на мероприятията и участниците в тях
1.1.2. Концерти с участието на ДПС към читалището и гостуващи колективи.		Проектно финансиране от Културния календар	15 ромски деца в с. Буковлък 3 ромски деца в с. Бохот		
1.1.3. Срещи с изтъкнати творци от двата етноса в библиотеката през Седмицата на детската книга.					
1.1.2. Проект BG16FFPR003-1.001-0006 Изтегляне на автомобилния поток извън ЦГЧ с цел осигуряване на по-лесен и бърз транспортен достъп до историческото ядро, интегриране на зелени мерки в открити обществени пространства за култура и туризъм Програма "Развитие на регионите" 2021-2027, BG16FFPR003-1.001 - Подкрепа за интегрирано градско развитие в 10-те градски общини – основни центрове на растеж	Бенефициент	Европейско финансиране 24 733 030.1410 лв. За целия срок на договора	Жители с достъп до нова или подобрена зелена инфраструктура Наименование Вид индикатор Действия Незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони (ПРР 2027) Индивидуален за процедура Преглед Подкрепени културни и туристически обекти		Опазване на културното наследство: Подобрената инфраструктур. осигурява по-добър достъп до културни обекти, като насърчава местните жители и туристите да се запознаят и оценят богатата история и наследство на града. Като направим обектите Скобелев парк и Регионален исторически музей – Плевен по-достъпни, можем да гарантираме тяхното зап. за бъдещите поколения.
1.1.3. Изследване и записване на ромски и български празници и обичаи с участие на местното население.	Партньор	Държавна субсидия Общинска субсидия Проектно финансиране от Култ. календар	Брой участници – 20 деца смесена група Брой участници в инициативите – 25 деца от с. Буковлък		
1.1.4. Участие на Детския състав за руско-цигански романи в събития на местно и регионално ниво			Бр. участници в иниц. - 45 деца от с. Буковлък Бр. участници в иниц. - 120 души – с. Буковлък 2 възрастови групи по 22 участници		
1.1.5. Екскурзия до гр. Плевен с ромски деца с цел организиране на Спортен празник в Кайлъка	Партньор	Държавна субсидия Общинска субсидия	Брой участници в инициативите 40 деца от с. Буковлък		
1.1.6. Среща с представители на изкуството от двата етноса през Седмица на Детската книга.					
1.1.7. Провеждане на концерт, посветен на 8 април – Международния ден на ромите			Брой участници общо в инициативите 80 деца от с. Буковлък		
1.2. Включване на мрежата от читалища и местни клубове в усилията за развитие и опазване на културната идентичност на ромите и другите етнически общности					
1.2.1. Проект № BG16RFTA001-1.006-0012-C02. Реализация на проект „Продължаване функционирането на Областен информационен център Плевен, като част от националната мрежа от 27 областни информационни центъра през периода	Бенефициент	149 813,70 лв. с ДДС Продължително е до 31.12.2029 г.	32 публични информационни събития присъствена дистанционна форма (информационни дни, пресконференции, публични дискусии, кампании на ниво Мрежа, изнесени приемни и щандове, публични консултации, презентации и др.) на територията на 11-те общини на област Плевен (6 платформи годишно - по 2 бр. за 11-те общини на област Плевен);	12 неформални срещи с медиите (23 броя годишно) * 6 национални инициативи по концепция на ЦКЗ (1 бр. годишно) присъствена или дистанционна форма (информационни дни, дискусии, презентации и др.) на територията на 11-те общини на област Плевен (6 платформи годишно - по 2 бр. за 11-те общини на област Плевен);	Пост. резултати за 2025г.: 50.00 публични информационни събития в присъствена или дистанционна форма (информационни дни, пресконференции, публични дискусии, кампании на ниво Мрежа, изнесени приемни и щандове, публични консултации, и др.) на територията на 11-те общини на област Плевен (6 платформи годишно - по 2 бр. за 11-те общини на област Плевен); 56 626.00 Импресии в соц. мрежи и платформи Гледания (views) в соц. мрежи и платформи

В дейностите по изкуства в училищата и детските градини, в които се обучават и възпитават деца и ученици от ромски произход, се промотират ромските празници и обичаи.

Културните институции в общината се стремят да привличат към дейностите си децата от ромски произход. Участието на групите за ромски фолклор към читалищата от някои населени места в регионални и национални фестивали. Участието в извънкласни дейности, включително танцовите спортни дейности към читалището са добър инструмент за мотивиране на учениците за посещаване на училище и по-добро образование.

Общ. Левски- КУЛТУРА И МЕДИИ

Основна цел: Създаване на условия за равен достъп на ромската общност до обществения културен живот, съхранение и развитие на ромската традиционна култура и творчество.

Цел/ Мярка	Целева/обща	Период	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – в евро)	Индикатори/ Резултати
Цел1/ мярка 1.1 Съхраняване на ромската култура.	Целева	2025 г.	Община Левски; МКБППМН Народни читалища.	Общински бюджет; Външно финансиране.	Осигурени условия за равен достъп на ромската общност до обществения културен живот - фестивали, изложби и други културни прояви/шествия свързани с 18 февруари, 3 март, великденски инициативи за деца и семейства, 24 май, 15 септември, коледни празници, Празник на чушката, Гергьовски люлки, Парцалевски празници/ Информация и публичност чрез сайт на общината /oblevski.gov.bg/, вестник „Левски-ДНЕС“, Фейсбук страница „Информационен център Община Левски“.
Цел1/ мярка 1.2 Съхраняване на читалищните дейности	Целева	2025 г.	Община Левски; МКБППМН Народни читалища.	Европейски средства по Програма „Образование“ 2021-2027 г.	Разработен проект за подкрепа разв.на талантите в общ.в етап на оценка по Програма „Образование“ 2021-2027 г.

Анализ: Народните читалищата са основния партньор в процеса на съхраняване и популяризиране на традиционната култура на ромските общности. Основен проблем е липсата на финансиране за ремонт на читалищата, като центрове за осигуряване на достъп до културно съдържание.

Таблица за изпълнени проекти – в етап на изпълнение

Мярка/ процедура Наименование на проект	Вид на участие – бенефициент, партньор, асоцииран партньор	Бюджет на проекта – информация по общи (насочени към всички) и целеви (насочени към целевата група) мерки	Индикатор Пример: Брой..... включени в	Индикатор .... да се посочи и друг, заложен в проекта, дейността	Постигнат резултат
Проект „Интегрирано културно развитие в Община Левски“ по Програма „Образование“ 2021-2027г., Процедура BG05SFPR001-1.004 „Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт“. Приоритет 1 „Приобщаващо образование и образователна интеграция“.	Бенефициент – Община Левски. Партньори: ОУ „Христо Ботев“-с. Асеновци, ДП „Слънце“ - гр. Левски и ДП „Локомотив“ - гр. Левски.	Програма „Образование“ 2021-2027г. Бюджет – 389 751,60 лв./ 199 276,83 евро. Период на изпълнение – 2025 г. – 2027 г.	Деца и ученици, чийто майчин език е български - 78. Деца и ученици от уязвими групи - 98.	Педагогически специалисти и непедагогически персонал. Обучения на педагогическите специалисти за придобиване, развиване и прилагане на откритостта за демократична култура в рамките на интеркултурно образование в мултикултурна среда - предстои. Подкрепа за интензивна работа за изграждане на общност от активни родители. Провеждане на информационни кампании, насочени към недопускане на дискриминация, основана на раса, етнически произход или религиозна принадлежност - предстои.	Работа с деца и ученици за осъществяване на интеркултурно образование. Обучения на педагогическите специалисти за придобиване, развиване и прилагане на откритостта за демократична култура в рамките на интеркултурно образование в мултикултурна среда - предстои. Подкрепа за интензивна работа за изграждане на общност от активни родители. Провеждане на информационни кампании, насочени към недопускане на дискриминация, основана на раса, етнически произход или религиозна принадлежност - предстои.
Проект „Интегрирано културно развитие на Община Левски“ по Националния план за възстановяване и устойчивост, Приоритетна ос „Социално включване“, процедура BG-RRP-11.022 „Ново поколение местни политики за култура за малки общини“.	Бенефициент – Община Левски.	Нац. план за възст. и устойчивост. Обща стойност 249 801,92 лв./ 127 721,69 евро. 49 960,38 лв./ 25 544,34 евро - собствен принос на общ Левски. Период на изп.-2025-2026г	Подкрепа за културните политики на малките общини в България (ПВУ)	Подкрепа за културните политики на общините в България (ПВУ)	Деятности, нас. към създаване на съврем. достъпна и включваща култ. среда, която подпомага местните културни оператори и насърчава социалното приобщаване в общината – фестивал, театрални представления, работилници и образователни формати, иновативни формати с виртуална реалност.

Общ. Червен бряг-КУЛТУРА И МЕДИИ

На територията на общината функционират 15 читалища, които работят за съхраняване на българската историческа памет, фолклор и се стремят да възпитават чувство за национална принадлежност и родолюбие. Те са основния партньор в процеса на идентифициране, съхраняване и обновяване на културното наследство.

Приоритетът има за цел съхраняване и популяризиране на ромската културна идентичност и насърчаване на межкултурния диалог. Акцентът е върху изграждане на позитивна обществена среда и противодействие на стереотипите.

Релевантните цели включват подкрепа за културни инициативи, повишаване на видимостта на ромската култура и насърчаване на толерантността и взаимното уважение.

Цел: Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на ромската общност, насърчаване на творческото развитие на представители на общността, стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културен живот и насърчаване на межкултурния диалог

Мярка 1.1 - Подкрепа на творческите изяви, на лицата от ромски произход и участието им в творчески школи, клубове, състави и др.

- Тип на мярката: целева
- Период на изпълнение: 2025–2027 г.
- Отговорна структура/партньори - Читалища; Община
- Финансиране – В рамките на бюджета на общината и по проекти

Общ. Долна Митрополия- КУЛТУРА И МЕДИИ

Във всички народни читалища на територията на община Долна Митрополия има библиотека, а в общината като цяло има и 13 киносалона, които се използват за провеждането на културни мероприятия и празници на закрито. В селата има сформирани самодейни клубове, които развиват културния живот и дейност, като за по-отдалечените населени места това е единствената възможност за развлечения от подобен характер. През 2024 г. община Долна Митрополия продължи да работи за провеждане на политиката по създаване, разпространение и опазване на културните ценности.

Община Долна Митрополия се е ангажирала с провеждането на активна и справедлива **социална политика**, насочена към социално включване и подкрепа на групите в неравностойно положение, за да може всеки жител на общината да разчита в пълна степен на ефективна и навременна социална помощ, която да осигурява превенция на социалното изключване, но в същото време да работи по конкретни случаи на социално изолирани хора.

* **Общ. Никопол-** Няма лица самоопределили се, като роми, респективно няма подадена информация относно:

- Общински доклад на изпълнение по приоритети- няма наличен
- Разработен план по интеграционни въпроси-няма наличен
- Шаблони по индикатори- няма наличен
- Маргинализирани зони- няма наличен

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ И АНАЛИЗ:

Изпълнението на заложените мерки в Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021–2030 г.) на територията на област Плевен се осъществява чрез плановете за действие за интеграция на ромите в общините, съгласувани със Стратегията на област Плевен за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021–2030 г. Въпреки това, все още се наблюдават трудности при прилагането на стратегията в различните тематични области, свързани с образование, здравеопазване, трудова заетост и социална подкрепа.

Социокултурният профил на голяма част от ромското население се характеризира с ниска здравна, правна, трудова и социална култура, ниска или липсваща образователна степен. Това допълнително усложнява интеграционните процеси и изисква значително повече време, енергия и ресурс от страна на институциите.

През 2025 г. социалната и демографска обстановка в област Плевен е повлияна от икономическата криза. Наблюдава се рязко намаляване на жизнения стандарт, разширяване на бедността и повишаване на безработицата. Тези процеси водят до миграция към големите градове и чужбина, спад на броя на децата и съответно на финансирането в образователния сектор.

Училищата и детските градини в областта, полагат усилия за качествен учебно-възпитателен процес, като осигуряват подходящи условия, отговарящи на всички нормативни изисквания, но въпреки това осезаема остава ниската осъзнатост на ромските родители и ученици към образованието като ценност.

Проблем също е трудното социално положение на ромските семейства и феноменът на ранните бракове.

Незадоволителната степен на жизнено равнище и дълбочината на бедността сред ромите, остават основен фактор за лошото здраве и ограничен достъп до здравно обслужване. Въпреки предвидените мерки за профилактика, имунизации и подобряване на майчиното и детското здраве, здравната неосигуреност, инфекциозните заболявания, ранната бременност и липсата на превенция на рисковите фактори, допринасят за социалната капсулираност на ромите и ограничават тяхното практическо участие в обществения живот.

Социално слабите, дълготрайно безработни и неосигурени лица от ромски произход се нуждаят от продължителна подкрепа и социално подпомагане.

Социологическите изследвания посочват, следните основни проблеми на ромската общност: лоши или липсващи жилищни условия, липса на постоянна трудова заетост и активност на трудовия пазар, неравен достъп до образование и ограничен достъп до комунално-битови услуги. Процесите на обезлюдяване в периферните

райони и моралното остаряване на жилищния фонд затрудняват обновяването на инфраструктурата и привличането на инвестиции.

Въпреки трудностите в социализирането, изпълнението на плановете за действие за интеграция на ромите в общините, съгласувани със Стратегията на област Плевен за равенство, приобщаване и участие на ромите е с ясната цел, че активното участие на ромската общност е стратегически приоритет за местното развитие. Ромите са не само партньори в специфичните интеграционни мерки, но и в цялостното социално-икономическо развитие на региона. Дейностите на институциите, Механизма за съвместна работа и екипите за обхват в най-общ план се отразяват благоприятно върху взаимодействието между ромската общност и здравните институции, местната власт, учебните и детските заведения.

Един от ключовите елементи за успешна интеграция е стратегия и постоянство в преодоляването на негативните стереотипи чрез включване на обществото и целевите групи в процесите на формиране и изпълнение на национални и местни политики, инициативи за популяризиране на културната идентичност и добрите практики на малцинствените общности.

Извод:

Анализът на интеграционната политика на област Плевен за 2025 г. показва, че въпреки съществуващите трудности, мерките и дейностите са в съответствие с поставените цели на Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021–2030 г.). За постигане на още по-добри перспективни резултати е необходима засилена координация, сътрудничество между всички заинтересовани страни и рационално използване на наличния човешки ресурс. Активното участие на ромската общност и устойчивата работа на институциите, биха допринесли за още по-позитивни резултати по отношение на толерантност, интеграция и социално-икономическо развитие, утвърждавайки трайна политика за подкрепа и диалог между местната власт и малцинствените общности.

УТВЪРДИЛ:

инж. АЛЕКСАНДЪР ЙОТКОВ

Областен управител на област Плевен